

HAILUODON KUNTA

TALOUSARVIO 2025 JA TALOUSSUUNNITELMA

2026 – 2027

TALOUSARVION KÄSITTELY:

Kunnanvaltuusto 10.12.2024 §

Kunnanhallitus 3.12.2024 §

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 16.10.2024 § 88,

13.11.2024 § 96

Rakennetun ympäristön lautakunta

29.10.2024 § 24, 2.12.2020 § 31

Viranomaislautakunta

31.10.2024 § 27, 14.11.2024 § 32

Sisällysluettelo

TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT	3
1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2025	3
1.2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö	5
1.3 Vaalit	9
1.4 Muutokset kunnan hallinnossa	9
1.5 Kehittämistoiminta	11
1.6 Väestö	12
1.7 Työpaikat ja työllisyys	13
1.8 Yhdyskuntarakentaminen	15
1.9 Henkilöstö	16
1.10 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	20
2 KUNTASTRATEGIA	22
3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ	23
4 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS	24
4.1 Maksut ja taksat	25
4.2 Testamentti- ja lahjoitusvarat	25
KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA	
5 KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA	28
5.1 Elinvoima- ja hyvinvointitavoitteet	28
5.2 Määrärahojen sitovuus	29
5.3 Toimielinten toiminta ja talous	30
5.4 Hallinnon tukipalvelujen toiminta ja talous	36
5.2 Oppiva saari -palvelualueen toiminta ja talous	39
5.3 Elinvoimainen saari -palvelualueen toiminta ja talous	46
6 TULOSLASKELMA	50
7 INVESTOINTI- JA RAHOITUSOSA	
7.1 Investoinnit	54
8 Rahoituslaskelma	58
TYTÄRYHTEISÖT	
9 Hailuodon Vesihuolto Oy	59

1 YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2025

Maailmalla tapahtuu, ja ennakkoinnin sekä riskienhallinnan merkitys korostuu.

Meillä Hailuodossa kunnan toiminta ja palvelut jatkuvat normaalisti – edistämme ja parannamme yhdessä toimien kaiken ikäisten kuntalaisten hyvää ja turvallista arkea.

Kunta on ihmisten yhteisö. Hailuodon tavoitteena on olla sopivasti suurempi ihmisten yhteisö. Vuoden 2024 aikana Hailuodon väestö on supistunut – asukkaita on nyt 932.

Hailuodon kunnan toiminnan painopiste 2025-2027 on käytännön toimenpiteet, joilla mahdollistetaan asukasmäärän ja elinkeinojen kasvu. Tuloksiin johtava asuntotuotannon edistäminen ja asukashankinta on kunnan yhteinen kärkitehtävä.

Kunnat ottavat jatkoaskeleitaan kohti kestävää elinvoima ja hyvinvointikuntaa. Yhdyspintatyö hyvinvointialueiden kanssa hakee osin vielä muotojaan ja TE-alueet käynnistävät kunnissa toimintansa. Kunnilta edellytetään nyt kykyä uudistua, poliittisen ja viranhaltijajohdon yhteistä strategista ja kestävää johtamista sekä onnistunutta muutosten ennakoimista ja hallintaa.

Kunnan menestyksen valttikorttina on pitkäjänteinen, valtuustokaudet ylittävä johtaminen, muutosten ja uudistusten ennakoiminen. Kun tähän lisätään koko kuntaorganisaation hyvä yhteistoimintahalu ja -kyky – kunnan elinvoima ja hyvinvointi alkavat kehittyä merkittäväällä tavalla. Kunta on yhteistoimintaorganisaatio.

Hailuodon valtuusto päivitti kuntastrategian painopisteet vuodelle 2025 marraskuussa 2024. Painotamme vuoden 2025 käytännön toiminnassa Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävä maapolitiikkaa sekä Asukkaiden hyvinvointia ja terveyden edistämistä.

Keskeisesti tämä tarkoittaa asukashankintaa ja kuntamarkkinointia, ripeästi etenevää Keskikylän asemakaavaa ja uudisrakentamisen käynnistymistä, Marjaniemen kehittämistä sekä monipuolista hyvinvointia ja terveyttä edistävää käytännön toimintaa.

Kunnan talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosina 2025-2027 valmistuu Suomen kuntien valtiosuusuudistus. Samoin myös aikataulun mukaisesti edennyt Hailuodon kiinteän yhteyden rakentaminen. Samalla päättyy nykymuotoinen Hailuodon kunnan saaristolaisuus. Seuraavina vuosina kunnalla onkin edessä myös talousreformi. Vuodet 2025-2026 ovat uuteen Hailuodon tulevaisuuteen valmistautumisen vuosia. Tehkäämme se rakentaen ja kestävästi.

Hyvinvointialue Pohde täyttää pian kaksi vuotta. Päätymässä oleva vuosi on osoittanut peruspalvelujen rakenteellisen uudistamisen ja rahoituksen niukkuuden haasteet ja vaikutukset käytännössä. Hyvällä yhdyspintatyöllä ja edunvalvonnalla voimme vaikuttaa, että paras mahdollinen toteutuu. Pohteen, kuntien ja maakuntaliiton yhteistyösopimus päivitetään vuoden 2025 aikana.

Talouden 2025 raami ja talousarvion laadinnan tavoite on 0-tulos. Kunnallisveroprosentin 1 % korotuksen jälkeen tilikauden tulokseksi arvioidaan muodostuvan 172 201 €. Poistoeron vähentämisen jälkeen tilikauden ylijäämä on 260 528 €. Pääsemme käynnistämään kunnan elinvoimalle tärkeät investoinnit Marjaniemessä ja Keskikylällä.

Hailuodon kunnan ulkoisten toimintatuottojen 2025 arvioidaan olevan 1 486 216 €. Tuotoissa tapahtuu -3,5 %:n lasku suhteessa edellisen vuoden talousarvioon. Hailuodon kunnan 2025 ulkoisten toimintakulujen arvioidaan olevan -4 638 802 €. Merkittävimmät kuluerät toimintakuluissa muodostuvat henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista.

Kunnan henkilöstön määrä on ensi vuonna 43 työntekijää. Hailuodon kunnan henkilöstökulujen 2025 arvioidaan olevan 2 411 657 €. Palkoissa varaudutaan työ- ja virkaehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin.

Vuoden 2025 talousarviossa vuosikatteen arvioidaan olevan 610 028 €. Vuosikate nousee edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 233 358 €. Investointeja esitetään toteutettavaksi yhteensä 405 000 eurolla.

Vuosi sitten kirjoitin teille – ”Meillä on paljon luonnostaan hyvää. Hailuoto on ainoalaatuinen rauhallinen, kaunis ja turvallinen asuin- ja elinympäristö. Koko kunta kansallismaisemaa.”

Hyvät Kuntalaiset, kerrotaan sopivissa tilanteissa ja sopivin tavoin erityisesti ensi vuonna tästä hyvästä, kauniista ja turvalisesta asuinympäristöstä! Toivotetaan uudet asukkaat tervetulleiksi Hailuotoon! Meillä on laadukkaita ja kehittyviä lähipalveluita, jotka tarjoamme myös uusille asukkaille!

Loppuun esitän kiitoksen koko henkilöstölle ja luottamushenkilöille vuoden työstä Hailuodon hyväksi sekä erityiskiitoksen kaikille talousarvion 2025 valmisteluun osallistuneille.

Hailuodossa 3.12.2023

Maarit Alikoski
Kunnanjohtaja

1.2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö

Suomen talouden taantuman pohja näyttäisi olevan ohitettu. Vuositasolla BKT kuitenkin supistuu 0,2 prosenttia vuonna 2024. Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta.

Investoinnit kääntyvät kasvuun vuonna 2025. BKT kasvaa 1,7 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026. Julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotus hidastavat kotimaisen kysynnän kasvua ja nostavat hintoja ennustejakson alussa, kun taas työllisyystoimet kasvattavat työn tarjontaa läpi ennustejakson.

Työllisyys laskee vuonna 2024, mutta kasvaa vuodesta 2025 lähtien tuotannon kasvun ja työllisyystoimien ansiosta. Vuoteen 2026 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 74,1 prosenttiin ja työttömyysaste laskee 7,2 prosenttiin. Julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan olevan 3,7 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2024.

Alijäämä alkaa kuitenkin vähitellen supistua talouden elpymisen sekä hallituksen toimien myötävaikutuksella. Vuonna 2025 alijäämä on 3,2 prosenttia ja vuonna 2028 2,1 prosenttia. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon suuret alijäämät sekä talouden heikko suhdanne kasvattavat velkasuhdetta nopeasti ennustejakson alussa. Tänä vuonna velkasuhde nousee yli 80 prosentin suhteessa BKT:hen, josta se kasvaa vähitellen 86 prosenttiin vuonna 2028. Kestävyyssvajeen arvioidaan olevan 2 % suhteessa BKT:hen.

Julkisyhteisöt yhteensä

Julkisen talouden alijäämä on muodostunut syväksi heikon suhdanteen, nopean inflaation, korkomenojen kasvun sekä varautumismenojen kasvun takia. Alijäämä kuitenkin alkaa parantua hitaasti myöhemmin, kun talous toipuu ja sopeutustoimet alkavat vaikuttaa täysipainoisesti. Tänä vuonna julkisen talouden alijäämä syvenee edelleen, yltäen 3,7 prosenttiin BKT:hen suhteutettuna. Alijäämä syvenee, kun heikko suhdannetilanne jatkuu, verotulojen kasvu on vaimeaa ja sosiaaliturvamaksujen tuotot supistuvat.

Syyskuun alussa voimaan tullut arvonlisäveron korotus kasvattaa verotuloja, mutta menoja lisäävät kulutusmenojen sekä korko- ja eläkemenojen kasvu. Hallituksen päättämät sopeutustoimet alkavat parantaa julkisen talouden tilannetta, mutta eivät vielä käännä kehityksen suuntaa. Työttömyysvakuutusmaksun merkittävä alentaminen heikentää entisestään julkisen talouden rahoitusasemaa. Vuonna 2025 julkisen talouden alijäämä pienenee 3,2 prosenttiin. Vaikka menoja kasvattavat muun muassa suuret puolustushankinnat, hallitusohjelmassa ja kevään 2024 kehysriihessä päätetyt sopeutustoimet vähentävät menoja ja lisäävät tuloja merkittävästi.

Tulevina vuosina rahoitusasema paranee edelleen ja asettuu 2,1 prosenttiin vuonna 2028. Valtionhallinnon alijäämä pysyy tänä vuonna edellisvuoden tasolla 3,2 prosentissa. Vuonna 2025 alijäämä heikkenee 3,7 prosenttiin. Sopeutustoimista huolimatta menot kasvavat edelleen nopeasti. Menojen kasvulle on monia syitä: hävittäjähankinnan menot alkavat rasittaa kansantalouden tilinpidon mukaista alijäämää, kun koneiden toimitukset alkavat. Lisäksi vuonna 2025 korkomenojen kasvu jatkuu ja hyvinvointialueiden rahoitus kasvaa yli 2 mrd. euroa ja on kokonaisuudessaan jo lähes 29 mrd. euroa.

Kuntahallinnon alijäämä kasvoi merkittävästi vuonna 2023. Tänä vuonna rahoitustilanne säilyy ennallaan, mutta vuonna 2025 se heikkenee jälleen. Hyvinvointialueiden tilanne pysyy haastavana tänäkin vuonna, ja niiden rahoitusasema heikkenee entisestään viime vuoteen verrattuna. Vuonna 2025 tilannetta helpottaa huomattavasti valtion rahoituksen merkittävä kasvu.

Julkisyhteisöjen velka

Julkisyhteisöjen velka kasvoi viime vuonna 76,6 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen, ja tänä vuonna sen odotetaan nousevan yli 80 prosenttiin. Velan nopea kasvu tänä vuonna johtuu pääasiassa valtion- ja paikallishallinnon alijää-

mistä sekä heikosta suhdannetilanteesta. Myös ARA-korkotukilainojen lisääntyminen kasvattaa julkista velkaa laskennallisesti. Vuonna 2025 velkasuhteen kasvu hidastuu, kun säästötoimet tulevat voimaan ja taloustilanne parantuu. Tämän jälkeen velkasuhteen kasvu hidastuu edelleen ja velkasuhde on ennustejakson lopussa noin 86 prosenttia.

Valtionhallinto

Valtionhallinnon alijäämä on tänä vuonna 3,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Sopeutustoimien ansiosta valtionhallinnon rahoitusaseman heikkeneminen pysähtyy ensi vuonna, minkä jälkeen rahoitusasema paranee, tosin jääden tuntuvasti alijäämäiseksi koko ennustejaksolla.

Pääministeri Petteri Orpon hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä hallitusohjelman merkittävien sopeutustoimien lisäksi 3 mrd. euroa julkista taloutta vahvistavista lisäsopeutustoimista vuodesta 2025 lähtien. Vaikka nämä ja aiemmin päätetyt sopeutustoimet parantavat valtion rahoitusasemaa, sitä rasittavat aikaisemmat menoja kasvattavat päätökset, korkomenojen kasvu sekä erityisesti tänä vuonna hidas verotulojen kasvu. Ennustejaksolla valtion menoja lisäävät lisäksi F-35-hävittäjähanke sekä Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamat lisäkulut maanpuolustukseen, maahanmuuttoon ja huoltovarmuuteen. Vuonna 2025 valtionhallinnon menoja kasvattaa myös hyvinvointialueiden rahoituksen nopea kasvu.

Tänä vuonna kulutusmenojen kasvu hidastuu merkittävästi inflaation ja palkankorotusten tasaantuessa. Vuodesta 2025 lähtien lähes kaikille eri hallinnonaloille kohdistuvat säästötoimet alkavat hidastaa kulutusmenojen kasvua. Vuonna 2025 TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyy valtionhallinnolta kunnille. Järjestämisvastuusta koituvat laskennalliset kustannukset hyvitetään kasvaneina tulonsiirtoina kunnille. Valtionhallinnon osuus kaikista julkisen sektorin kulutusmenoista on laskenut koko 2000-luvun, ja kehityksen arvioidaan jatkuvan tulevinakin vuosina.

Vuonna 2024 investoinnit kasvavat paljon, kun luovutettujen puolustusmateriaalien korvaavat hankinnat käynnistyvät. Myös T&K-rahoituslaki lisää investointeja vuodesta 2024 alkaen. Vuonna 2025 alkavat F-35-monitoimihävittäjien toimitukset nostavat investointitasoa poikkeuksellisen korkealle ennustejakson loppuun saakka. Vuoden 2025 talousarvioesityksessä investointeja kasvattavat panostukset mm. raideliikenteeseen, teiden päällystämiseen ja korjausvelan purkamiseen. Rajavalvontaan on tulossa uusia hankintoja, kun Rajavartiolaitokselle toimitetaan vartiolaivoja vuosina 2025 ja 2026. Ennustejakson loppupuolella investointeja lisäävät myös Puolustusvoimien Laivue 2020 -hankkeen alustoimitukset.

Valtionhallinnon korkomenot ovat kasvaneet nopeasti korkojen nousun ja velkaantumisen myötä. Vielä vuonna 2022 kansantalouden tilinpidon mukaiset korkomenot olivat 1,3 mrd. euroa, jotka kasvoivat viime vuonna 2,4 mrd. euroon. Vaikka korot ovat viime aikoina laskeneet, korkomenot kasvavat edelleen. Vuonna 2028 niiden arvioidaan nousevan 4,3 mrd. euroon, joka on 1,3 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Valtionhallinnon verotulot kasvavat tänä vuonna heikosti talouden suhdanteesta johtuen. Vuonna 2025 verotulojen kasvu piristyy hallituksen keväällä 2024 päättämien uusien verotoimien vauhdittamana. Vuosina 2026–2028 verotulot kasvavat likimain samaa tahtia BKT:n arvon kanssa.

Välittömien verojen kertymä kasvaa vain hiukan vuonna 2024. Yhteisöveron kertymä alenee vuonna 2024 ja kotitalouksien tuloverokertymän kasvu jää pieneksi. Vuonna 2025 yritysten toimintaylijäämä ja palkkasumma alkavat kehittyä suotuisammin, mikä näkyy yhteisöveron ja kotitalouksien tuloveron parempana kasvuna ensi vuodesta lähtien.

Tuotannon ja tuonnin verot kasvavat tänä vuonna 2,7 prosenttia. Vuosina 2025–2028 kasvu on keskimäärin jonkin verran suurempaa. Arvonlisävero muodostaa yli 70 prosenttia tuotannon ja tuonnin veroista. Sen kasvu on ennustekaudella nopeinta vuonna 2025, sillä yleistä arvonlisäverokantaa korotettiin syyskuun alussa. Vuonna 2025 tulevat myös voimaan hallitusohjelman mukaiset verokantojen muutokset. Muita tuotannon ja tuonnin veroja ovat mm. energiaverot ja autovero, joiden kertymät pienentyvät ennustekauden kaikkina vuosina.

Valtionhallinnon rahoitusasema heikkenee ennustejakson alussa hitaan talouskasvun aiheuttaman heikon tulokehityksen seurauksena ja vuonna 2025 investointimenojen ja hyvinvointialueiden rahoitustarpeiden kasvun myötä. Vuodesta 2026 lähtien rahoitusasema kohenee sopeutustoimien ja paranevan taloussuhdanteen takia ja on vuonna 2028 2,6 prosenttia alijäämäinen suhteessa BKT:hen.

Kuntahallinto

Kuntahallinnon rahoitusasema heikkeni viime vuonna 1,3 mrd. euroa alijäämäiseksi. Synkät luvut aiheutuivat etenkin sote-uudistuksen jälkeen kuntahallintoon jääneiden kulutusmenojen nopeasta kasvusta. Kuntahallinnon tilanne näyttää tulevina vuosina menojen ja tulojen kasvavan epätasapainon vuoksi entistä haastavammalta. Kuntahallinnon alijäämän suhteessa BKT:hen arvioidaan pysyvän vuonna 2024 viime vuoden lukemissa eli 0,5 prosentissa. Talouden alavireisyys laskee kuntien saamia yhteisöverotuloja vuonna 2024, mutta muiden kuntien saamien verolajien arvioidaan kehittyvän suotuisasti. Kuntien saamat tulonsiirrot valtiolta laskevat sote-siirtoon liittyvän tarkistuksen sekä hallitusohjelman mukaisen valtion-osuuksiin tehtävän indeksisäästön vuoksi.

Kuntahallinnon alijäämä syvenee 0,6-0,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2025–2028. Kuntahallinnon kulutusmenojen kasvu jatkuu ennustevuosina melko ripeänä, mikä aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Inflaatio on palautunut maltilliselle tasolle, mutta vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle aiemmin sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025, ja siksi sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin.

Hintojen nousun lisäksi myös kulutusmenojen volyymi kasvaa poikkeuksellisesti vuonna 2025 TE-palvelu-uudistuksen takia. Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. Työllisyyskehityksellä on uudistuksen jälkeen entistä suurempi vaikutus kuntien talouteen ja siten kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille. Kuntien tehtävät painottuvat kuitenkin uudistuksen jälkeenkin lasten ja nuorten palveluihin, kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden palvelutarve on laskeva pitkään jatkuneen syntyvyyden laskun vuoksi. Oppilaiden määrän väheneminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskisivat samalla tahdilla. Palvelutarpeen laskua onkin totuttuun tapaan hieman loivennettu painelaskelmassa.

Kulutusmenojen kasvupaineiden lisäksi kuntahallinnon menoja kasvattavat investoinnit. Investointipaineita ylläpitävät muun muassa rakennuskannan ikä, muuttoliike ja vihreän siirtymän edellyttämät muutokset. Kuntahallinnon heikkenevä taloustilanne korostaa kuitenkin investointien tarveharkinnan tärkeyttä. Välttämättömiä investointeja on silti paljon, sillä kuntien investoinnit kohdistuvat valtaosin rakennuksiin, teihin sekä muuhun perusinfrastruktuuriin. Kuntien tulonsiirrot valtiolta kasvavat vuonna 2025, sillä TE-palveluiden järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus kohdennetaan kunnille peruspalveluiden valtionosuuden kautta laskennallista menolisäystä vastaavasti. Valtion-osuuksiin tehdään kuitenkin samanaikaisesti tuntuvia leikkauksia vuosina 2025–2027 mm. sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien vuoksi. Valtionosuuksien kasvua hidastaa myös hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027 sekä asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset, erityisesti lapsi-ikäluokkien pieneneminen. Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde, vaikka niiden taso puolittuikin sote-uudistuksen yhteydessä. Vaikka kuntien verotulojen kasvuprosentit pysyvät ennustevuosina pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella, ei verorahoitus riitä kuntahallinnon kasvaviin menopaineisiin. Kuntahallinnon mittavat alijäämät vuosina 2025–2028 edellyttävät merkittäviä sopeutustoimia kunnissa tulevina vuosina. Alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa ja velkasuhde jatkaa kasvuaan tarkasteluvuosina.

Hyvinvointialuehallinto

Hyvinvointialueiden ensimmäinen toimintavuosi 2023 oli taloudellisesti vaikea ja rahoitusasema selvästi alijäämäinen, -1,7 miljardia euroa eli -0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen. Vuonna 2024 tilanne pysyy edelleen haastavana ja rahoitusasema heikkenee vielä -0,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Vuonna 2025 alueiden tulot kasvavat valtionrahoituksen jälkikäteistarkistuksen takia ja rahoitusasema paranee -0,2 prosenttiin.

Kuluvana vuonna alueiden rahoitusasema pysyy heikkona. Kustannusten kasvu on nopeaa, mutta alueiden omat sopeutustoimet hidastavat menojen kasvua. Kertymätiedot alueiden taloudesta osoittavat, että menojen kasvu on jatkunut alkuvuonna edelleen nopeana ja alueiden omat tilinpäätösennusteet viittaavat siihen, että taloudellinen tasapaino heikkenee yhä. Menojen kasvua ajaa ennustekaudella erityisesti korkeat palkkojen sopimuskorotukset ja palvelujen ostojen kasvu. Koska palkkojen sopimuskorotukset ylittävät yleisen ansiotason kasvun, ei valtionrahoitus huomioi niiden vaikutuksia yleisen ansiotason ylittävältä osalta etukäteen. Vuonna 2025 rahoitusasema kohenee, kun valtion rahoituksessa huomioidaan v. 2023 toteutuneiden kustannusten ero rahoitukseen.

Kevään 2024 julkisen talouden suunnitelman riihessä alueiden menoja vähentäviä tai maksutuloja lisääviä toimia tehtiin 0,4 mrd. euron edestä v. 2028 tasolla. Lisäksi jo hallitusohjelmassa päätettiin toimista, jotka pienentävät alueiden menoja 0,5 mrd. euroa. Toimet vähentävät saman verran myös valtion rahoitusta. Alueiden omia sopeutustoimia on ennusteessa huomioitu tänä vuonna noin 0,4 mrd. euron sekä 0,15 mrd. euron verran vuonna 2025 ja 2026. Alueiden omat suunnitelmat sopeutustoimista ovat suuremmat, mutta ennusteeseen toimia on otettu mukaan toistaiseksi varovaisesti. Alueiden investoinnit pysyvät ennusteessa korkealla tasolla.

Alueiden tulot koostuvat pääosin valtionrahoituksesta ja asiakkaiden maksutuloista. Valtionrahoitus kasvaa reippaasti vuonna 2025, kun siinä huomioidaan vuonna 2023 kertynyt alueiden alijäämä, joka kasvattaa valtionrahoitusta n. 1,4 miljardilla eurolla. Tässä ennusteessa seuraavien vuosien jälkikäteistarkistus on arvioitu julkisen talouden suunnitelmassa tehtyjen varausten perusteella. Jos alueiden menot kehittyisivät ennustetun mukaisesti, olisi jälkikäteistarkistus suurempi kuin mihin nyt on varauduttu. Alueen maksutuottojen odotetaan kasvavan indeksitarkistusten ja säästötoimien vuoksi nopeasti tänä ja ensi vuonna.

Hyvinvointialueilla on käsissään suuret sopeutusvaatimukset ensimmäisen vuoden suurten kirjanpidon mukaisten alijäämien takia ja myös toisen toimintavuoden alijäämä on jäämässä suureksi. Alueet ovat aloittaneet sopeutustoimet, mutta niiden kokoluokasta ei ole vielä olemassa kattavaa arviota. Myös kuluvan vuoden sopeutusten määrään liittyy epävarmuutta ja tilinpäätöksen ennakoiden perusteella sopeutukselle asetettuja tavoitteita ei saavuteta täysin. Alueiden toimintaa vaikeuttaa myös henkilöstöpula, joka voi yhtäältä johtaa palveluostojen ja kulujen kasvuun, ja toisaalta hidastaa henkilöstömenojen kasvua ja heikentää palvelujen saatavuutta.

Hailuodon kunnan talous

Hailuodon kunnan talouden liikkumavara arvioidaan taloussuunnitelmien, toteutuneiden tilinpäätösten ja valtionvarainministeriön laskelmiin perustuen.

Talouden raamin ja talousarvion 2025 laadinnan tavoitteena on nollatulos. Kunta ei voi laatia alijäämäistä talousarviota. Raamissa on linjattu, että mikäli nollatulos ei ole mahdollinen palvelualueen talouden ja toiminnan suunnittelussa, palvelualue tekee esityksen vastuualueensa karsittavista palveluista ja/tai tehtävistä. Esityksen tulee sisältää vaihtoehtoiset ratkaisuehdotukset. Talousarvion valmistelu perustuu toteutuneiden sekä tiedossa ja voimassa olevien sopimusten perusteella laadittuun mahdollisimman tarkkaan arvioon vuoden 2025 kustannuksista.

Talouden toteuman vuosikate oli vuonna 2023 730 702 euroa positiivinen ja tulos poistoeron vähentämisen jälkeen 5731 euroa ylijäämäinen. Talousarvion 2025 vuosikate on 610 028 €, ja arvio tilikauden tuloksesta 172 201 €. Henkilöstömenojen 2025 osalta on varauduttu virka- ja työehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin 2%:n korotuksella. Käyttötalouden menoja on sopeutettu raamiin talousarvion laadinnan edetessä, ja kunnan tulovero% korotettu 8.9 prosenttiin (Kv 12.11.2024).

Kunnan toiminnan painopiste talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudella 2025-2027 on maapolitiikassa, jonka käytännön toimenpiteillä mahdollistetaan asukasmäärän ja elinkeinojen kasvu. Tuloksiin johtava asuntotuotannon edistäminen ja asukashankinta on kunnan yhteinen kärkitehtävä (Kh 13.8.2024). Toinen kuntatason strateginen painopiste on asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Investointien menoesitys 405 000 €, investointitulot 31 300 €. Marjaniemen asemakaavan ja Kirkonkylän asemakaavan päivityksen ja laajennuksen kaava-alueiden kunnallistekniikan suunnittelu- ja toteuttaminen ovat kunnan investointien aikataulutettu ykkösprioriteetti (vesi- ja viemärointi, hulevedet, sähkö- ja tietoliikennekaapelit, kaava-alueiden tiet). Marjaniemen kunnallistekniikan suunnitteluun ja toteutuksen käynnistämistoimiin budjetoidaan talousarviossa 100 000 € ja Keski-kylän kaava-alueen kunnallistekniikan suunnitteluun 40 000 €

Talousarvion investoinnit on priorisoitu. Oikein kohdennetuilla investoinneilla edistetään ja ylläpidetään valittujen elinvoimavoimien toteutumista käytännössä. Investoinneista tärkeimmät ovat Marjaniemen ja Keski-kylän asemakaava-alueiden kunnallistekniikan suunnittelu ja toteuttaminen. Investoinnit rahoitetaan vuonna 2025 tuloveron korotuksen myötä lisääntyvistä verotuloista, 210 000 €.

1.3 Vaalit 2025

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 13.4.2025

Ennakkoäänestys Suomessa 2.–8.4.2025

Ennakkoäänestys ulkomailla 2.–5.4.2025

1.4 Muutokset kunnan hallinnossa

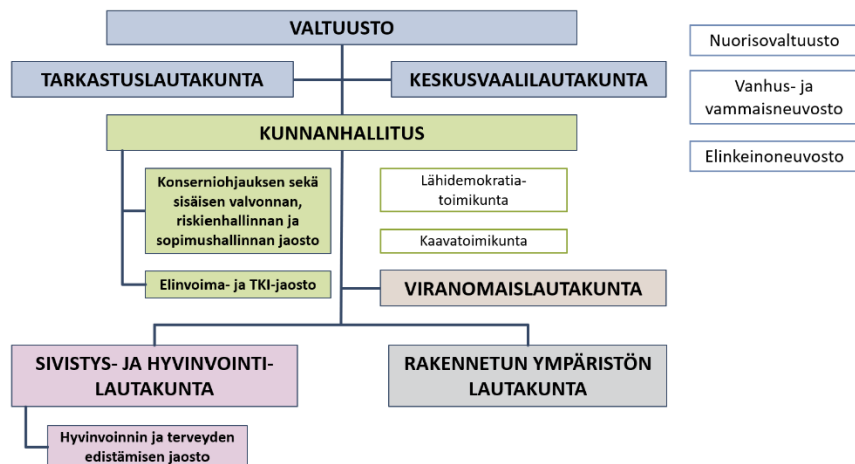
Luottamushenkilöhallinnon toimikausi on 1.8.2021-31.5.2025. Valtuutettujen lukumäärä valtuustokaudella on 17 valtuutettua. Hailuodon kuntavaaleissa 13.6.2021 valittu kunnanvaltuusto 2021-2025 alla:

Siekinen Teija	valtuutettu, kunnanvaltuuston pj.
Ketola Markku	valtuutettu, 1. vpj
Tuhkanen Kari	valtuutettu, 2. vpj.
Iljana Mikko	valtuutettu
Kalaja Matti	valtuutettu
Loukola Annukka	valtuutettu
Luoma-aho Leena	valtuutettu
Mäkelä Mikko	valtuutettu
Patokoski Ahti	valtuutettu
Parrila Maarit	valtuutettu
Rantasuo Pirkko	valtuutettu
Ronkainen Katri	valtuutettu
Tero Jorma	valtuutettu
Tero Pertti	valtuutettu
Toppi Marjut	valtuutettu
Tuomikoski Mikko	valtuutettu
Vähämetsä Arto	valtuutettu

Valtuuston puheenjohtajaksi valittiin kunnanvaltuuston päätöksellä 17.5.2022 § 35 Mikko Iljana. Varapuheenjohtajiksi valittiin Markku Ketola (1. vpj.) ja Kari Tuhkanen (2. vpj.) (Kv 10.8.2021 § 34).

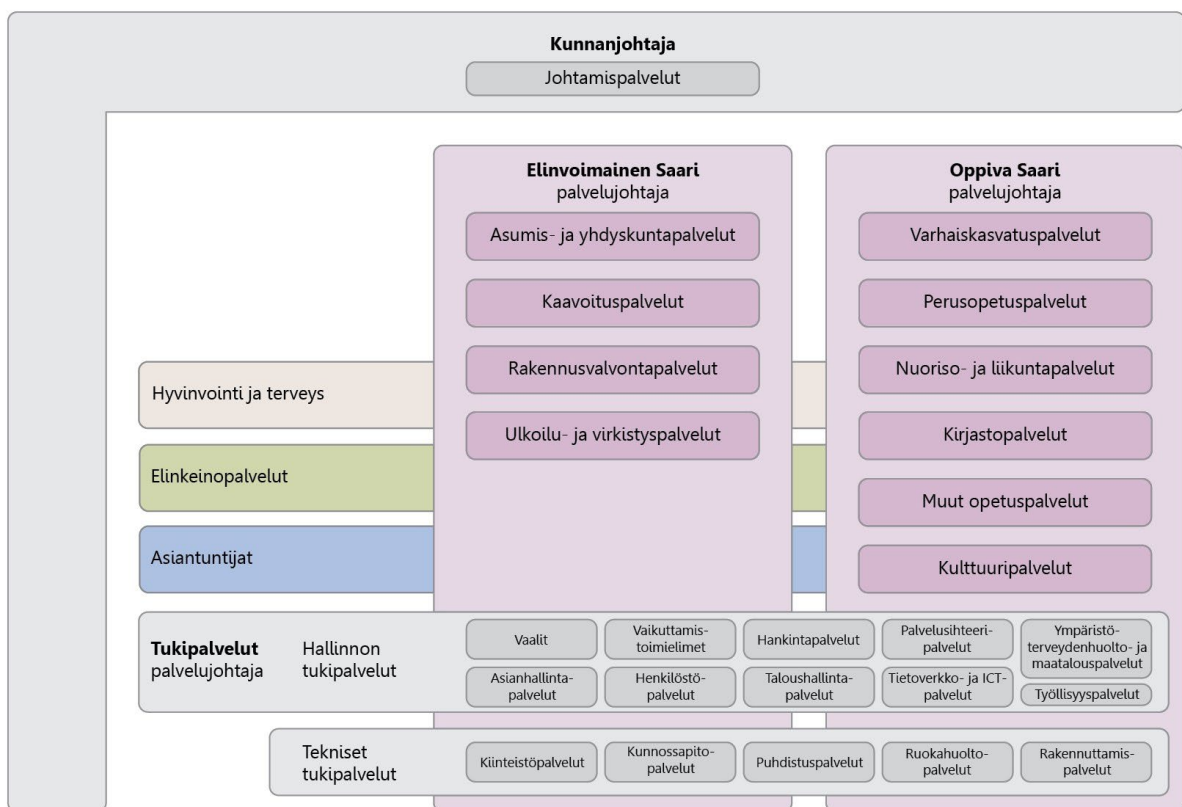
Teija Siekinen siirtyi kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtäviin kunnanvaltuuston päätöksellä 19.4.2022 § 20. Kunnanhallituksen varapuheenjohtajana on toiminut Mikko Tuomikoski (Kv 10.8.2021 § 34, 14.12.2021 § 88, 19.4.2022 § 20).

Kunnan johtoryhmään kuuluvat: kunnanjohtaja Maarit Alikoski, päiväkodinjohtaja Timo Viitanen, rehtori Jukka Kodis (1.1.2024 lähtien), tekninen johtaja Markku Maikkola, kiinteistöpäällikkö Petri Kallioniemi, vapaa-aikasihteeri Petri Partala ja henkilöstön edustaja Jenny Siltala (10/2024 saakka).

Kuva 1. Hailuodon kunnan toimielinorganisaatio 1.1.2024

Hailuodon kunnan uusi toimielinorganisaatio 1.1.2024 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 5.9.2023 § 26.

Kuva2. Hailuodon kunnan henkilöstöorganisaatio

1.5 Kehittämistoiminta

Hallinto ja johtaminen

Kuntaliitto ja FCG; Uuden sukupolven organisaatiot, USO8-verkostohanke

Kunnat ottavat jatkoaskeleitaan kohti kestävää elinvoima ja hyvinvointikuntaa. Yhdyspintatyö hyvinvointialueiden kanssa hakee vielä muotojaan ja TE-alueet käynnistävät toimintansa. Kunnilta edellytetään kykyä uudistua, poliittisen ja viranhal-tijajohdon yhteistä strategista ja kestävää johtamista sekä onnistunutta muutosten ennakointia ja hallintaa. Kunnan me-nestyksen valttikorttina on pitkäjänteinen, valtuustokaudet ylittävä johtaminen. Useimmissa kunnissa myös kuntastrategiat tulevat päivitettäväksi. USO 2025-2026 –kauden kärkiteema on siiloista silloille, jossa keskiössä on uuden valtuustokauden sujuva käynnistäminen sekä luottamusta rakentava ja pitkäjänteinen johtaminen. Kaudella tuetaan kuntien 2025-2029 kau-della käynnistävää strategiatyötä ja tähän liittyvää muutosten ja uudistusten ennakointia. Verkostohankkeen teemat; 1) Toimiva kuntajohtaminen ja sujuva päätöksenteko, 2) Strateginen ja kestävä kunta sekä 3) Uudistuva elinvoima ja hyvin-vointi -kunta

Hailuodon Portti

Hailuodon kunta hakee Hailuodon Portti -selvityshankkeelle (EAKR) rahoitusta Pohjois-Pohjanmaan liitolta. Hailuodon kun-nan tavoitteena on valmistella ja käynnistää vuoden 2025 aikana yhteistyössä Oulun yliopiston arkkitehtuurin yksikön kanssa opiskelijoille suunnattu, suunnittelukilpailuna toteutettavaa selvityshanke.

Hankkeella tutkitaan ja havainnollistetaan alueellisten matkailupalvelujen ja Hailuodon kunnan keskustaajaman kehittämi-sen mahdollisuuksia erityisesti pk-yritystoiminnan näkökulmasta. Kunnan yhteistyökumppaneiksi halukkuutensa ovat vah-vistaneet Oulun yliopiston arkkitehtuurin, yhdyskuntasuunnittelun sekä puurakentamisen yksiköt.

Hankehakemuksen valmistelu käynnistyy tammikuussa 2025.

Oppiva saari -palvelualue

Oppivan saari -palvelualueen inklusiivinen työote ja joustavien opetusryhmien kehittäminen Hailuodon varhaiskasvatuk-sessa 2024-2026 jatkuu vuonna 2025, opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä ylimääräisellä valtiontuella.

Hailuodon liikuntapuiston rakentaminen. Hankkeessa perusparannetaan ja kehitetään luistelualueen ja yleisurheilukentän aluetta. Liikuntapuistoon tulee asfaltoitu kenttä, jossa talvisin on jääkiekkokaukalo ja lisäluistelualue. Kesäisin alueella on tenniskenttä, katukorisenttä, ulkosählyalue ja minigolfrata. Alue on kaikille avoin ja esteetön liikuntapaikka. Liikuntapuis-tohanke sai Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta valtionavustuksen. Hanke valmistuu vuonna 2025.

Päiväkodin pihan kehittämishanke jatkuu vuonna 2025. Hailuoto tarvitsee lapsille leikkipuiston, joka edistää osaltaan myös perheiden viihtyvyyttä ja mahdollista muuttovirtaa Hailuotoon. Myös päiväkodin piha-alueen turvallisuutta parannetaan. Päiväkodin piha-alueen varhaiskasvatusikäisten lasten liikuntamahdollisuuksia kehitetään hankkeessa monipuolisesti.

Elinvoimainen saari -palvelualue

PRT -päivitys

Uudisrakennukset ovat saaneet pysyvän rakennustunnuksen (PRT) jo rakennuslupavaiheessa vuodesta 2019 alkaen. Py-syvä rakennustunnus ei muutu, vaikka rakennukseen tehtäisiin sen elinkaarena aikana muutostöitä (esim. laajennus) tai rakennuksen käyttötarkoitus muuttuisi. Pysyvä rakennustunnus jää voimaan, vaikka rakennus purettaisiin. Pysyvä raken-nustunnus ei sisällä mitään ominaisuustietoa rakennuksesta. Jokaisella väestötietojärjestelmään (VTJ) rekisteröidyllä ra-kennuksella on pysyvä rakennustunnus. Ongelmia aiheuttavat etenkin vanhojen rakennusten puutteelliset RH-tiedot kun-nan rakennusvalvonnan tietojärjestelmissä.

Projektin tavoitteena on kunnan kiinteistö-, rakennus- ja huoneistorekisterin päivittäminen sekä kiinteistöverotietojen tarkistus. Projektin valmistuminen on edellytyksenä rakennusvalvonnan ohjelmistojen päivitykselle sekä sähköisille lupapalveluille. Projekti on kunnassa aloitettu 2019, ja siinä tarkistetaan kunnan kiinteistö-, rakennus- ja huoneistorekisterin tiedot vertailemalla rekisterissä olevien rakennusten tietoja rakennuslupien tietoihin, ilmakuviin ja karttoihin sekä samalla rakennusten tietoja verottajan tietoihin. Tilanteissa, joissa lupatietoja ei ole saatavilla ja/tai kerätyt tiedot ovat ristiriitaisia, tietoja kysytään kiinteistöjen omistajilta lähettämällä heille kyselylomake. Tarvittaessa kiinteistölle tehdään mittauskäynti, jolla varmistetaan kiinteistöllä olevien rakennusten määrä, pinta-alat ja käyttötarkoitukset sekä muita mahdollisia tietoja rakennuksista. Rakennusten sisälle ei mittauskäynneillä mennä.

Tietokanta-aineiston korjaus toteutetaan viemällä korjatut rakennustiedot rakennus- ja huoneistorekisteriin (RHR) rekisterivertailujen, rakennuslupien, rakennuslupakuvien sekä orto-ilmakuvien avulla. Korjauksista saatava hyöty kohdistuu viranomaisten käyttämään väestötietojärjestelmän (VTJ) rekisteriin, joka saadaan vastaamaan todellista tilannetta. Hailuodon kunnalle hyötynä on rekisteristä mahdollisesti puuttuvien rakennusten ja virheellisten kokonaisneliöiden ja -kuutioiden saataminen kiinteistöveron piiriin. Siirtyminen sähköiseen lupapalveluun edellyttää hankkeen toteuttamista. Myös uusi rakentamislaki edellyttää ohjelmistojen edelleen kehittämistä vastaamaan uuden lain vaatimuksia. Projekti toteutetaan pääosin Elinvoimainen Saari -palvelualueen hallinnon työnä. Tarvittaessa käytetään ostopalvelua.

MRL-muutokset 1.1.2025 alkaen

Rakentamislain (751/2023, RakL), alueidenkäyttölain (maankäyttö- ja rakennuslaki muutetaan lailla 752/2023 alueidenkäyttölainsi) ja rakennetun ympäristöntietojärjestelmästä annetun lain (431/2023, RYTJ-laki) toimeenpaneminen edellyttää kunnilta ainakin seuraavia toimenpiteitä vuoden 2025 aikana:

- Päätöstoimivallan määrittelemistä hallintosäännössä ja mahdollisesti delegointipäätöksin
- Taksan uusimista
- Rakennusjärjestyksen uusimista
- Menettelytapojen uudistamista
- Kuntien ohjelmistojen edelleen kehittäminen vastaamaan uuden lain vaatimuksia.
- Henkilöstön ja luottamushenkilöiden kouluttamista
- Päätöspohjien uudistamista koneluettavaan muotoon
- Asiakasohjeiden uusimista Uuden lain mukaan omalle tontille saa rakentaa ilman rakennuslupaa enintään 30-neliöisen rakennuksen, joka voi olla käyttötarkoitukseltaan esimerkiksi varasto, sauna tai etätööhön tarkoitettu lisätila. Rakennukseen on siis mahdollista tehdä niin putki- kuin sähkötyötkin, joskin rakennusoikeuden tulee edelleen riittää. Asuinrakennusta ei saa rakentaa ilman lupaa.

Energiansäästöhankeet

Hailuoto on mukana TEM:in KETS-seurantajärjestelmässä (KETS=kuntien energiatehokkuussopimus). KETS:in vaatimat tiedot tulee ilmoittaa alkuvuodesta vuosiraportointisivustolle. Sopimus tulee muuttumaan nykyisestä KETSistä JETS:iin eli kyseessä on uusi Julkisen alan energiatehokkuussopimus 2026–2035, johon tulevat liittymään kuntien lisäksi myös hyvinvointialueet ja valtion toimijat. Liittyminen tulee tapahtumaan liittymisasiakirjalla (liittymissopimus), jonka sisältö myös tarkentuu neuvotteluiden aikana eli jokaisen toimijat tulee liittyä uudelleen uudelle sopimuskaudelle. Tämä todennäköisesti tulee vaatimaan uusia päätöksiä kunnan organisaatiossa.

1.6 Väestö

Hailuodon väestötiedot – toteuma ja ennusteet – on kuvattu laajasti FCG:n ja kunnan kehittämishankkeen 5-9/2024 erillisissä väestötietoineistoissa.

Vuoden 2024 väestökehityksen ennakkotieto 2024Q3 on 932 (2023Q3 västö oli 951). Muutos vuodesta 2024 edelliseen vuoteen on -16 asukasta, -1,69%. Tilastokeskus.

Väestökehitys Hailuoto:

- syntyneet 1
- kuolleet 10
- luonnollinen väestön lisäys -9
- kuntien välinen nettomuutto -7
- netto maahanmuutto 0,
- kokonaisnettomuutto -7
- viimeisin väkiluku 932
- väestönlisäys -16
- väestönkasvu -1,69%

1.7 Työpaikat ja työllisyys

Elinkeinopolitiikan tavoitteellinen kehittäminen on kunnan strateginen painopistealue. Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit on kuvattu valtuustotason tavoitteissa sekä palvelualueiden käyttötalousosassa.

Vuonna lokakuu 2024 mennessä Hailuodossa on perustettu viisi (5) uutta yritystä. Yritykset sijoittuvat seuraaville toimialoille ravintola, viinitila, kiinteistöjen vuokraus, työvoiman vuokraus ja kotipalvelu. Lopettaneita yrityksiä oli 0. Yritystoiminnan neuvontatapahtumiin osallistuminen on aktivoitunut.

Työllisyys

Pohjois-Pohjanmaalla oli syyskuun 2024 lopussa 21 100 työtöntä työnhakijaa. Työttömien työnhakijoiden määrä oli 1 000 (+5 %) työtöntä enemmän kuin syyskuussa 2023 ja 100 (0,6 %) vähemmän kuin edelliskuussa. Työttömistä työnhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli 1 500, mikä on noin 150 (11 %) vähemmän kuin elokuussa ja 280 (16 %) vähemmän kuin vuoden 2023 syyskuussa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Pohjois-Pohjanmaan alueella 10,9 % ja koko maassa 10,4 %. Työttömyysaste vaihteli maakunnassa Reisjärven 5,3 %:n ja Pudasjärven 14,5 %:n välillä. Hailuodon työttömyysaste oli 9,1%

Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston alueella ilmoitettiin syyskuussa avoimeksi lähes 2 400 uutta työpaikkaa. Uusien avoimien työpaikkojen määrä oli 1 600 (40 %) vähemmän kuin vuosi sitten syyskuussa ja 100 vähemmän kuin elokuussa. Maakunnan aktivointiaste oli syyskuun lopussa 25,8 % ja aktivointiasteeseen laskettavien palveluiden piirissä oli kaikkiaan 7 300 henkilöä. Aktivointiaste laski vuoden 2023 syyskuusta 1,5 %yksikköä.

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat TE-toimistossa kunnittain

	Muutos				Työttömistä työn- hakijoista lomautetut	Työttömien työn- hakijoiden osuus työvoimasta	Muutos			
	Syys 2024	Elo 2024	Syys 2024	Syys 2024 Syys 2023			Syys 2024	Elo 2024	Syys 2024 Syys 2023	Syys 2024 Syys 2023
Kunta	Työttömät työnhakijat				%	%	Avoimet työpaikat			
Hailuoto	35	33	33	2	6	...	9,1	19	8	...

TE-palvelujen järjestäminen siirtyy kunnille 1.1.2025.

Valtioneuvosto on 22.2.2024 vahvistanut Suomen työllisyysalueet. Oulun seudun työllisyysalueeseen kuuluvat Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Pudasjärvi, Tyrnävä, Utajärvi ja Vaala. Työllisyysalueen johtamisesta ja on sovittu kuntien hyväksymässä, 11.9.2023 päivätyssä yhteistoimintasopimuksessa. Yhteistoimintasopimus on kuntalain (410/2015) 52 §:n mukainen julkisoikeudellinen sopimus yhteisestä toimielimestä.

Oulun seudun työllisyysalueeseen kuuluvien vastuukunta Oulun ja kunnan välille on laadittu sopimus, jonka tarkoituksena on sopia sopijapuolten kesken yhteistoimintasopimuksessa mainitusta palveluiden tuottamisesta Hailuodon kunnalle (Kh 19.11.2024 § 253)

Hailuodon kunnan asukasmäärä ja työnhakijoiden määrä huomioiden palvelun tuottamiseen varataan 0.3 HTV:tä omavalmmentajan tehtävästä. Työajan määrää tarkistetaan ja sopimusta päivitetään, mikäli työnhakijamäärä ja laatu merkittävästi muuttuvat.

Vastuukunta veloittaa Hailuodon kunnalle tuottamansa palvelun alkaen 1.1.2025 toistaiseksi. Vastuukunta Oulu tuottaa palvelun yhteistyössä Hailuodon kunnan kanssa.

Tehtävien hoitamiseksi osapuolten välille on perustettu myös yhteinen toimielin, Oulun seudun työllisyysjaosto.

Työllisyysalueen yhteisenä tahtotilana on:

- kuntaekosysteemiä hyödyntäen muotoilla asiakkaiden palveluprosesseja palvelukokonaisuuden aidon vaikuttavuuden mahdollistamiseksi;
- pienentää työttömyysturvasta aiheutuvia kustannuksia ennakkoivilla toimilla;
- edistää työllisyyttä ja vaikuttaa työttömyyden ennaltaehkäisyyn;
- lähentää työllisyyspalveluita sekä kuntien elinkeino-, yritys- ja osaamispalveluita työmarkkinoiden kohtaantoon vaikuttamiseksi;
- ennakoida osaamistarpeita alueen elinkeinoelämän kehityksen mukaan ja kehittää tehokkaita toimintamalleja työntantajien työvoimatarpeiden täyttämiseksi;
- saada alueen työvoima nykyistä laajemmin töihin tehostamalla työnvälitystä ja tukemalla yrityksiä osatyökykyisten ja vieraskielisten työllistämiseksi; sekä
- rakentaa pidempään työttömänä olleille tarkoituksenmukainen polku kohti työtä tai oikean etuuden piiriin, mikäli asiakas ei ole työkykyinen.

1.8 Yhdyskuntarakentaminen

Yhdyskuntarakentaminen

Yhdyskuntarakentaminen Hailuodon strateginen yleiskaava 2030 on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.11.2019 § 40. Maankäytön jatkosuunnittelu ja toteuttaminen on käynnistynyt hyväksytyyn Hailuoto 2023–2025 kuntastrategiaan (Kv 21.12.2022 § 76) perustuen. Maapoliittisen ohjelmapäivityksen toteuttamisvaihe käynnistettiin 2021 ja päivitys on valmistunut. Marjaniemen Nokan asemakaavan muutos ja laajennus on kuulutettu lainvoimaiseksi ja alueelle ollaan laatimassa toteuttamissuunnitelmaa. Kaavamuutos sisältää uuden käyttöveden pumppaamon rakentamisen turvaamaan vesihuollon palveluita.

Hailuodossa asuminen painottuu omistusasumiseen pientaloissa. Tilastokeskuksen vuosien 2023–2024 julkaisemien kuntien avainlukujen mukaan Hailuodon väkiluku oli 932 ja taajama-aste 53,8 %. Asuntokuntien lukumäärä oli 486 kpl, joista rivi- ja pientaloissa asui 97,1 %. Vuokra-asunnoissa asuntokunnista asui 14,5 %.

Kirkonkylän rakennuskaavan päivitys

Alkuperäinen Kirkonkylän rakennuskaava on hyväksytty valtuustossa 30.6.1999. Kunnan tavoitteena on Kirkonkylän rakennuskaavan päivityksen avulla - lisätä vakituisen asumisen rakennuspaikkoja - tiivistää kylärakennetta - tarkistaa kaavan ajanmukaisuus - tarkistaa kaavamääräysten ja toteutuneen rakentamisen yhteensopivuus. Suunnittelualueella on voimassa Hailuodon strateginen yleiskaava, Peltokuusikon osayleiskaava sekä Kirkonkylän rakennuskaava.

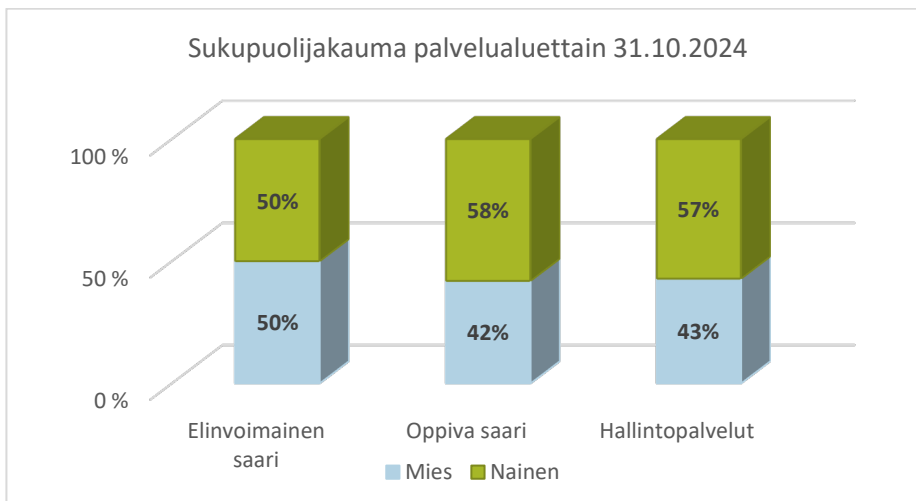
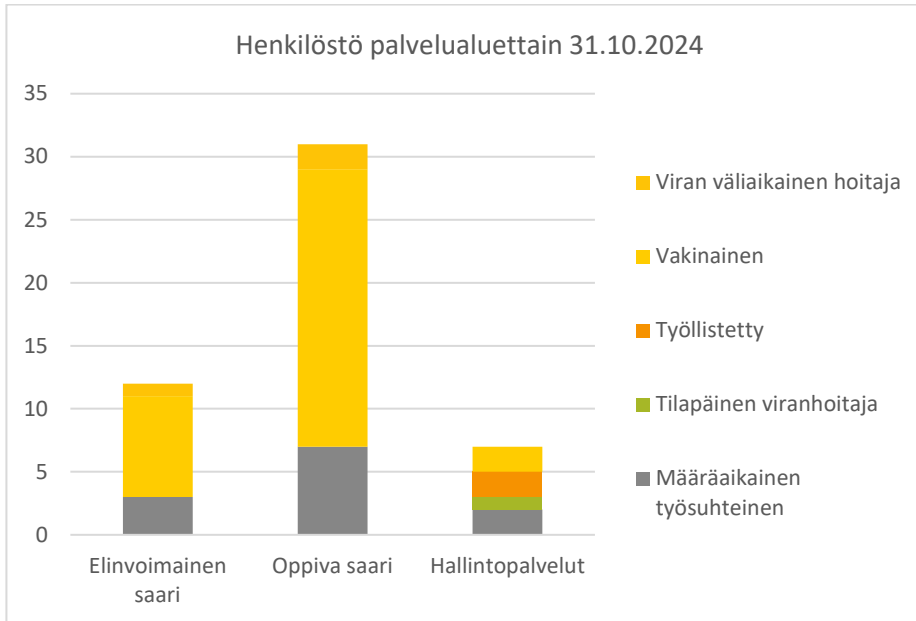
Kaavahankkeen maankäytöllisinä kehittämissisältöinä ovat vakituinen ja vapaa-ajan asuminen, matkailu ja virkistys, sekä liikenne ja elinkeinot. Suunnittelualueen yksityiset maanomistajat on kontaktoitu v. 2023-2024. Kirkonkylän asemakaavan päivityksen ja laajennuksen kaavaluonnos asetettiin nähtäville mielipiteiden esittämistä varten 11.11.2024 – 12.12. 2024 väliseksi ajaksi. Kaavaluonnoksesta tulee pyytää lausunnot viranomaisilta. Lausunnot tulee toimittaa kuntaan 15.12.2024 mennessä.

Asuntotuotanto Valmistuneet uudet asunnot/ vuosi	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	10/2024
Hailuoto	4	3	3	3	8	2	1	0

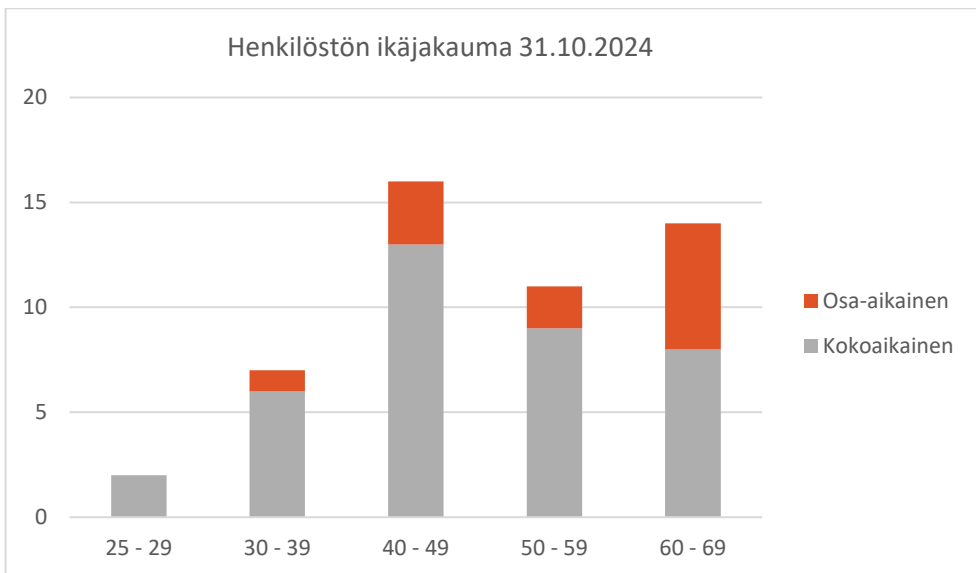
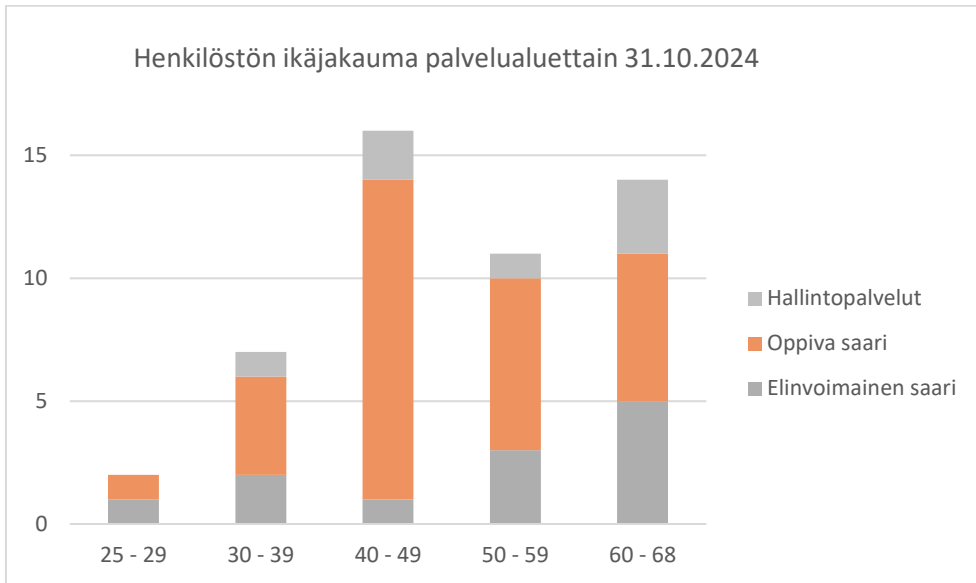
1.9 Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Hailuodon kunnan henkilöstömäärä 31.10.2024 oli 50 henkilöä. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan kaikkien palvelus-
suhteiden lukumäärää. Luvut sisältävät myös erilaisilla työ- ja virkavapailla olevan henkilöstön. Henkilöstöstä vakinaisia
oli 32 henkilöä (64,0 %), joista suurin osa eli 17 oli työsuhteisia. Virkasuhteisia oli 15. Määräaikaississa työsuhteissa hen-
kilöt työskentelevät pääosin erilaisten virka- ja työvapaiden sijaisina tai projektiluontoisessa työssä. Naisten osuus hen-
kilöstöstä oli 56,0 % ja suurin osa heistä työskentelee Oppivassa saarella.

Hailuodon kunnassa koko henkilöstön keski-ikä 31.10.2024 oli 49,5 vuotta (vuonna 2023 48,5 vuotta). Vakinaisen
henkilöstön keski-ikä oli 50,7 vuotta (vuonna 2023 49,4 vuotta).

Henkilöstömuutokset 2025

Uudet virat ja toimet

Ei uusia perustettavia virkoja tai toimia.

Päätöksenteossa: päiväkodinjohtajan viran **muuttaminen** varhaiskasvatuspäällikön viraksi (Kh 3.12.2024/Kv 17.12.2024).

Henkilöstösuunnitelma 2025 - 2027

Palvelualue	Henkilöstömäärä 2025	Henkilöstömäärä 2026	Henkilöstömäärä 2027
Hallintopalvelut			
- vakinaiset	2	2	2
- määräaikaiset	4	4	Ei päätöksiä
	1 osa-aikainen	koordinaattori 17.3.2026 saakka, maankäytönsuunnittelija 31.12.2026 saakka	

Oppiva saari			
- vakinaiset - määräaikaiset	22 5	22 5	22 5
Elinvoimainen saari			
- vakinaiset - määräaikaiset	8 2	10	10
Yhteensä			
- vakinaiset - määräaikaiset	32 11 Henkilöstöpäätöksiä 2025	Henkilöstöpäätöksiä 2026	Henkilöstöpäätöksiä 2027

Koulutussuunnitelma 2025

Palvelualue	Arvioidut koulutus-päivät 2025	Koulutuksen painopisteet
Hallinto ja johtaminen	70	Luottamushenkilöhallinnon ja johtavien viranhaltijoiden kuntajohtamisen ja -kehittämisen koulutukset (USO8-verkostohanke FCG) Kunnan toimintatapa -koulutukset (asiakas- ja elinkeinolähtöisyys)
Oppiva saari	30	Henkilöstön ammatillisen osaamisen ylläpitäminen, hyvinvoinnin lisääminen oppilaiden arjessa ja erilaisten oppimista estävien ongelmien tunnistaminen. Peda- tiimien aloittaminen.
Elinvoimainen saari	20	Johtamiskoulutus KuntaNet päivitykset Kiinteistönhoidon erikoiskoulutukset Ensiapukoulutus Välinehuollon koulutus Alueellinen ravitsemuskoulutus

Henkilöstöhallinnon painopisteet 2025

Hailuodon kunnan henkilöstöpoliittiset linjaukset hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 12.11.2024 § 45:

Hailuodon kunta olemme me

- Kunnan järjestämisvastuulla olevat lakisääteiset palvelut tuotetaan kunnan toimintatapaa ja johtamista uudistamalla.
- Palvelut tuotetaan vaikuttavasti ja kustannustehokkuutta parantaen sekä omana tuotantona että ostopalveluina.
- Palvelujen ja toiminnan määrällinen ja laadullinen seuranta on jatkuvaa.
- Henkilöstön työterveyshuoltoa kehitetään laadullisesti, ja luonnolliseksi osaksi johtamista.

1.6.2025 alkavan valtuustokauden työohjelmaan tulee sisältymään kuntastrategian päivitys ja uudistaminen. Työtä tukee konkreettisesti kunnan osallistuminen Kuntaliiton ja FCG:n vuosina 2025-2026 toteutettavaan USO8 -hankkeeseen (Uuden sukupolven kuntaorganisaatiot). Kunnan henkilöstöohjelma tulee rakentumaan uuden kuntastregian pohjalle, ja siinä asetetut tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit ohjaavat kunnan henkilöstöjohtamista koko kunnassa ja kaikilla tasoilla.

Henkilöstön työhyvinvointia edistetään tavoitteellisesti. Kunnassa on toimii työhyvinvointiryhmä. Työryhmän jäsenet on valittu kunnan työyhteisöjen henkilöstöstä. Hailuodon kunnan tyky-toimintamalli on työryhmän ja henkilöstön yhdessä työstämä.

Tyky-toiminnan kokonaisuus (määräraha 12 000 €):

- 1) liikunta-, kulttuuri- ja hierontaetu Smartum, arvo 200 €/henkilö

- 2) kaikkien työntekijöiden yhteinen tyky-tilaisuus 1 x vuosi
- 3) työyksikön yhteinen tyky-tilaisuus (50 €/työntekijä/vuosi)
- 4) mahdollisuus käyttää työaika liikunnan harrastamiseen (1 h/vko).
Työajan käyttö liikuntaan -malli räätälöidään käytännössä työyksiköihin sopivaksi. **Toteuma raportoidaan ja arvioidaan osana toimintakertomusta (TP2025).**
- 5) koko henkilöstön pikkujou

1.10 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvointialue Pohde ja hyvinvointialueen kunnat jakavat vastuun hyvinvoinnin edistämisestä. Hyvinvointialueen tehtävänä on edistää asukkaiden hyvinvointia hyvinvointialueen lakisääteisissä tehtävissä. Pohde myös koordinoi Pohjois-Pohjanmaan asukkaiden hyvinvointia edistävää yhteistyötä. Pohteen strategia ja järjestämissuunnitelma ohjaavat hyvinvointialueen hyvinvoinninedistämistyötä. Molemmat asiakirjat korostavat varhaista tukea, ennaltaehkäisyä ja omaehtoista hyvinvoinnin edistämistä.

Hyvinvointialueen lakisääteiset tehtävät

Hyvinvointialueella on useita lakisääteisiä hyvinvoinnin edistämisen tehtäviä. Niiden toteutumista koordinoi ja tukee Pohdeessa järjestämistoimintoihin sijoittuva Yhteistyö, osallisuus ja hyvinvointi -palvelualue.

”Edistämme asukkaiden hyvinvointia hyvinvointialueen lakisääteisissä tehtävissä.

Nimeämme hyvinvoinnin edistämisen vastuutahon.

Huomioimme päätöksenteossa päätösten arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin.

Asetamme strategiset hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja määrittelemme niitä tukevat toimenpiteet.

Seuraamme asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Raportoimme näistä aluevaltuustolle vuosittain.

Valmistelemme aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhteistyössä kuntien, asukkaiden ja hyvinvointialueen palvelujen käyttäjien kanssa. Julkaisemme kertomuksen ja suunnitelman julkisessa tietoverkossa.

Teemme hyvinvointia edistävää yhteistyötä kuntien, muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.

Neuvottelemme vähintään kerran vuodessa edellä mainittujen tahojen kanssa hyvinvoinnin edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.”

Kunnan rooli ja tehtävät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä

Strateginen yhteistyö

Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton yhteistyö perustuu toimijoiden välisen strategisen yhteistyösopimuksen toteuttamiseen.

Sopimuksella määritellään toiminnan strategiset tavoitteet, mittarit ja työnjaon yhteistyön osa-alueilla:

- hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen,
- osallisuus ja järjestöyhteistyö,
- työllistymisen tukeminen,
- maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen,
- asuminen ja maankäyttö,
- sivistyspalvelujen sekä sosiaali- ja terveysten palvelujen yhteistyö,
- asiointiliikenne ja kuljetuspalvelut,
- tiedolla johtaminen,
- TKI-yhteistyö,
- yhteinen edunvalvonta ja strateginen suunnittelu,
- varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Kunnan palvelut ja toiminta

Elinvoimaisen Hailuodon edellytys on hyvinvoivat, ja omissa yhteisöissään hyvinvointia voimavarojensa puitteissa yhdessä edistävät kuntalaiset. Toimivat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet lisäävät myös hyvinvointia ja turvallisuuden tunnetta.

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toinen Hailuodon kuntastrategian 2020-2025 vuoden 2025 painopisteestä.

Keskeiset tavoitteet joita kunnan hyte-toiminnassa edistetään ovat:

- Edistetään asukkaiden osallisuutta ja omaehtoista hyvinvointia
- Vahvistetaan kunnan toimialojen moniammatillista ja monialaista toimintatapaa osana perustoimintaa
- Vahvistetaan yhteistyötä järjestöjen, yhdistysten ja yritysten kanssa osana kunnan peruspalveluja ja –toimintaa
- Vahvistetaan ja tiivistetään Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen sekä Lakeuden alueen kuntien toimijoiden välistä yhdyspintayhteistyötä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poliittisesta linjaamisesta ja ohjauksesta vastaa kunnanhallitus sekä sivistys- ja hyvinvointi lautakunta. Lautakunnan alaisuudessa toimii lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto.

Kunnan kumppaneita hyvinvoinnin edistämisessä ovat vapaaehtoiset, yhteisöt, järjestöt, yritykset ja seurakunnat. Kunta tukee kunnan alueella toimivia yhteisöllisyyttä, kuntalaisten hyvinvointia ja elinvoimaa edistäviä yhteisöjä ja järjestöjä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä on laaja. Se koskee koko kuntaorganisaatiota, sisältäen paljon moniammatillista ja monialaista yhteistyötä. Toiminta suunnitellaan, toteutetaan, arvioidaan ja raportoidaan Hailuodon kunnan hyvinvointisuunnitelmaan 2024-2025 perustuen. Suunnitelma perustuu Pohteen hyvinvointisuunnitelman yhdessä hyväksyttyihin linjauksiin ja painopisteisiin. Kunnat toteuttavat kuntakohtaisia hyvinvointisuunnitelmiaan resurssiensa puitteissa.

Hailuodon kunnan hyvinvointisuunnitelma 2024-2025 on käsitelty kunnanhallituksessa 3.12.2024, valtuustokäsittely suunnitelmalle on alkuvuodesta 2025. Hailuodon kunnan laaja hyvinvointikertomus on samanaikaisesti myös valmistelussa ja tuodaan valtuuston päätettäväksi 9/2025.

2 KUNTASTRATEGIA

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen; 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen; 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet; 4) omistajapolitiikka; 5) henkilöstöpolitiikka; 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet; 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteuttamisen arviointi ja seuranta (KunL 410/2015 § 37). Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään Kuntalain 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Hailuodon kuntastrategia

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Hailuodon kuntastrategian 2020-2025 18.9.2019 § 32 ja 13.11.2019 § 46.

Kuntastrategian strategiset valinnat, tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit on päivitetty valtuuston päätöksellä 21.12.2022 § 76. Painopisteiden päivitys 2025 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 12.11.2024 § 45.

Hailuodon kunnan visio on: "Elävä, kokeileva ja luonnollisesti uudistuva Hailuoto"

Hailuodon kuntastrategian strategiset valinnat vuosille 2023-2025 olivat (Kh 8.11.2022 § 238, 22.11.2022 § 252):

- 1) Maapolitiikan tavoitteellinen toteuttaminen ja asukasmäärän kasvu
- 2) Elinkeinopolitiikan tavoitteellinen toteuttaminen
- 3) Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Kuntastrategian painopisteet vuodelle 2025 ovat (Kv 12.11.2024 § 45):

1. Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävä maapolitiikka
2. Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Vuoden 2025 päivitykset sekä talousarvion valmistelu on toteutettu samanaikaisina, rinnakkaisina valmistelu- ja päätöksentekoprosesseina.

Strategian käytännön toteuttaminen on kytketty osaksi Hailuodon kunnan vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua ja toteutusta. Kuntastrategian painopisteille on määritelty talousarviotavoitteet, toimenpiteet ja mittarit sekä vastuutahot. Seuranta on jatkuvaa ja tapahtuu osana hallintosäännön mukaista toiminnan ja talouden raportointia.

Strategiset valinnat ohjaavat kunnan perustehtävien toteuttamista, yhdessä tekemistä sekä kumppanuuksien kehittämistä ja verkottumista.

Strategian toteuttaminen tapahtuu palvelualuearajat ylittäen, moniammatillisesti ja monialaisesti.

Tavoitemittaristo sisältyy strategiakauden talousarvioihin. Mittaaminen ja seuranta on osa talousarvioprosessia.

Henkilöstöpoliittiset linjaukset osana kuntastrategiaa

Kuntastrategiaan on sisällytetty kohtaan Kunnan toimintatapa Kunnan henkilöstöpoliittiset linjaukset:

Hailuodon kunta olemme me

- Kunnan järjestämisvastuulla olevat lakisääteiset palvelut tuotetaan kunnan toimintatapaa ja johtamista uudistamalla.
- Palvelut tuotetaan vaikuttavasti ja kustannustehokkuutta parantaen sekä omana tuotantona että ostopalveluina.
- Palvelujen ja toiminnan määrällinen ja laadullinen seuranta on jatkuvaa.
- Henkilöstön työterveyshuoltoa kehitetään laadullisesti, ja luonnolliseksi osaksi johtamista.

3 TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN KONSERNIJOHDOLLE JA KUNNAN EDUSTAJILLE TYTÄRYHTEISÖISSÄ

Valtuusto päättää kunnan omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (KunL 410/2015 § 14 §). Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernihoitoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Hailuoto -konserni Tytäryhteisöt, kuntayhtymät	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus - %
Tytäryhteisöt:		
Hailuodon Vesihuolto Oy	Hailuoto	100
Kuntayhtymät:		
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	Oulu	0,27
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	Oulu	0,40

Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet	TP2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS2027
Konsernijohdolle asetetut tavoitteet					
Konsernijohdon raportoitava valtuustolle, krt/v	2	2	2	2	2
Konsernin omavaraisuusaste, %	50	50	50	50	50
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	50	50	50	50	50
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet					
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä valtuustolle/kunnanhallitukselle/krt/v	4	4	2	2	2

Kunnanhallituksen asettamat tavoitteet 2025

Kunnanhallitus hyväksyi päätöksellään 5.11.2024 § 236 konserniohjauksen sekä sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sopimushallinnan jaoston esityksen Hailuodon Vesihuolto Oy:n vuoden 2025 tavoitteista.

Talous

Yhtiön tulee tavoitella vähintään nollatulosta vuonna 2025.

Viestintä ja tiedottaminen

Massatekstiviestintä yhtiön asiakkaille säännöllisessä käytössä 1.1.2025 lähtien, ja erityisesti vedenjakelun häiriötilanteissa. Yhtiö toteuttaa ennakoivaa asiakasviestintää.

Koulutus

Yhtiö huolehtii henkilöstön osaamisen ylläpidosta ja kehittämisestä.

Raportointi

Yhtiö raportoi talouden ja toiminnan sekä riskienhallinnan toteumasta kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle kaksi (2) krt vuodessa.

Huoltosuunnitelma

Yhtiölle laaditaan kirjallinen käyttö- ja jätevesijärjestelmän huoltosuunnitelma, ja suunnitelma otetaan käyttöön vuoden 2025 aikana. Huoltosuunnitelma tulee olla vuoden kestävässä rotaatiomuodossa sisältäen kaikki systeemin komponentit verkostoineen. Rotaation aloitus aina kalenterivuoden alkaessa.

4 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on valtuuston tärkein toiminnan ja talouden ohjauksen väline. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma suunnittelukaudeksi eli kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseksi turvataan. Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tavoitteiden sitovuus

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkenään korostamisesta seuraa, että määrärahojen tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Talousarvion yleiset perusteet ovat informaatiota, jotka eivät ole sitovia eriä. Talousarvioasiakirjaan kirjatut keskeiset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Rahamääräisten erien sitovuus

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu varojen käyttämiseen. Talousarviossa osoitettua sitovaa määrärahaa ei saa ylittää. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta velvollisuutta käyttää määrärahaa kokonaisuudessaan ei ole, jos asetetut tavoitteet on saavutettu.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan kunnan varsinaiselle toiminnalle tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita asetetaan.

Hailuodon kunnan uusi toimielinorganisaatio aloitti 1.1.2024. Palveluorganisaation uudistus on kesken. Tästä johtuen hierarkiaa ja käyttötalousosan rakennetta /raportointitasoa ei ole vielä uudistettu. **Kunnanvaltuusto 1.6.2025 aloittaa työskentelynsä uudella hierarkialla ja raportointitasolla.**

Hailuodon kunnan käyttötalousosan rakenne on seuraava (raportointitaso):

1. Kunnanvaltuusto
2. Tarkastustoimi
3. Keskusvaalilautakunta
4. Viranomaislautakunta
5. Kunnanhallitus
6. Tukipalvelut
 - ☐ Hallinnon tukipalvelut
7. Oppiva saari
 - ☐ Oppivan saaren hallinto
 - ☐ Perusopetuspalvelut
 - ☐ Nuoriso- ja liikuntapalvelut
 - ☐ Kirjastopalvelut
 - ☐ Kulttuuripalvelut
 - ☐ Muut opetuspalvelut
 - ☐ Varhaiskasvatuspalvelut
8. Elinvoimainen saari
 - ☐ Elinvoimaisen saaren hallinto
 - ☐ Asumis- ja yhdyskuntapalvelut
 - ☐ Kaavoituspalvelut
 - ☐ Rakennusvalvontapalvelut
 - ☐ Ulkoilu- ja virkistysalueet
 - ☐ Tekniset tukipalvelut
 - ☐ Lämmöntuotantopalvelut

Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat seuraavat:

1. Valtuusto
2. Tarkastuslautakunta
3. Keskusvaalilautakunta
4. Kunnanhallitus
5. Tukipalvelut
7. Oppiva saari
8. Elinvoimainen saari

Kunnanhallitusta, Tukipalveluita, Oppiva saari -palveluja ja Elinvoimainen saari -palveluja sitovat sekä ulkoiset että sisäiset tuotot ja kulut bruttoperiaatteen mukaisesti. Kaikilla palvelualueilla henkilöstö- ja henkilösivukulut ovat sitovia omina erinään.

Kunnanhallitusta sitoo bruttoperiaatteen mukaisesti koko kunnan käyttötalousosan toimintatuotot ja toimintakulut omina erinään. Lisäksi kunnanhallituksen tulee vastata, että valtuustoon nähden asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä tilikauden tulostavoite toteutuu.

Kunnanjohtajaa sitoo kunnanhallituksen ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaan sekä Tukipalvelut palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaisesti (Hallintosääntömuutos 2023). Päiväkodinjohtajaa ja rehtoria sitoo Oppiva saari -palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaisesti. Teknistä johtajaa sitoo Elinvoimainen saari -palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaisesti.

Kunnanjohtaja päättää talousarviomuutoksista kunnanhallituksen palveluiden sekä Tukipalvelut palveluiden sisällä (Hallintosääntömuutos 2023). Päiväkodinjohtaja ja rehtori päättävät talousarviomuutoksista Oppiva saari -palveluiden sisällä. Tekninen johtaja päättää talousarviomuutoksista Elinvoimainen saari palveluiden sisällä. Talousarviomuutoksia ei voida tehdä palvelualueiden sisällä, jos muutokselle ei ole esittää samassa yhteydessä täysi kate palvelualueen sisältä. Palvelualueiden talousarviomuutoksilla ei saa olla minkäänlaista vaikutusta koko kunnan vuosikatteeseen.

Talousarvio 2025

Projektit ja hankkeet, jotka ylittävät talousarviovuoden on vietävä valtuuston päätettäväksi. Rahoittajan hyväksymän rahoituspäätöksen jälkeen hanke voidaan käynnistää ja hankkeelle voi syntyä kustannuksia.

4.1 Maksut ja taksat

Talousarvio 2025 sisältää päivitettyt maksujen ja taksojen päätökset:

- Kunnanhallitus 8.9.2020 § 199; kaukolämmön hinnan päivitys. Vuodet 2024-2025 indeksikorotus.
- Kunnanhallitus 28.3.2023 § 64; varhaiskasvatustaksumaksut 1.4.2023 lukien

4.2 Testamentti- ja lahjoitusvarat

Kunnanvaltuusto hyväksyi testamentti- ja lahjoitusvaroja koskevat periaatteet 15.11.2022 § 62.

Alla lueteltuja Hailuodon kunnan testamentti- ja lahjoitusvaroja käytetään 1) budjettirahoitteisena sekä 2) avustuksina kunnan museotoimintaan, opiskelijoiden stipendeihin ja kulttuurillista, sosiaalista ja terveydellistä hyvinvointia edistävään toimintaan:

1. Stipendivarat Eino Sipilä ja Helvi Hakulinen-Sipilä
2. Sisko Saranivan museovarot
3. J.L. Suomelan julkaisuvarat
4. Aino ja Matti Hällin kulttuurivarat
5. Linda Kilpisen testamenttivarat
6. Urheilutoiminnan lahjoitusvarat
7. Saarenkartanon lahjoitusvarat

8. Eeva Sipilän testamenttivarat
9. Seppo Kangas lahjoitusvarat.

Testamentti- ja lahjoitusvaroja käytetään ensisijaisesti tarkoituksiin, joihin ei ole mahdollista saada taloudellista tukea lakisääteisen palvelujärjestelmän kautta tai kunnan muuna harkinnanvaraisena avustuksena.

Testamentti- ja lahjoitusvaroista voidaan myöntää avustuksia kuntalaisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia edistävään toimintaan. Avustuksia voidaan myöntää myös yhteisölle sekä rekisteröimättömille yhdistyksille hankkeisiin ja tilaisuuksiin.

Vuonna 2025 testamentti- ja lahjoitusvaroja kohdennetaan budjettirahoitteisesti

- Linda Kilpinen; kaikkien asukkaiden tarpeita palvelevat yleishyödylliset hankkeet, omarahoitussuudet 10 000 €.
- Seppo Kangas; Hailuodon vanhusten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, mkl. Saarenkartanon asukkaat 10 000 €
- Seppo Kangas; Hailuodon koulun oppilaiden ja varhaiskasvatuksen hyvinvointi 2000 €
- Saarenkartanon lahjoitusrahasto; asukkaiden hyvinvointi 2000 € (juhlat, tilaisuudet, tapahtumat)
- Saranivan lahjoitusrahasto; enintään 25 000 € Kniivilän korjaushankkeet, museon toiminnallinen kehittäminen ja Kaupin mylly.

Vuonna 2025 testamentti- ja lahjoitusvaroista jaetaan hakemuksiin perustuen ja varojen sääntöjen mukaisesti:

- Hälli-rahasto; kulttuuritoiminnan edistäminen, Hailuodon Oulu 2026 avustukset, enintään 10 000 €
- Hailuodon Hankain; liikunnan ja urheilutoiminnan edistäminen, enintään 1913,92 €

Yhteensä 60 913,92 €.

Lisäksi Sipilä-Hakulinen; rahaston tuotosta 500 € stipendit/opiskelija

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

5. KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA

5.1 Hailuodon kunnan elinvoima- ja hyvinvointitehtävät

ELINVOIMATEHTÄVÄT

Kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus

- vastaavat, että kunnan päätökset toteuttavat kuntastrategiaa
- vastaavat kunnan henkilöstöpolitiikasta ja talouden hoidosta

Johtaminen ja hallinnon tukipalvelut

Kuntastrategian ja siitä johdettujen palvelualue- sekä hyvinvointi- ja elinvoimaproessin tavoitteiden ja toimeenpanon ohjaus ja yhteensovittaminen.

Kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen edistäminen osana kunnan palvelujen ja elinympäristön suunnittelua, toteuttamista, arviointia.

Sivistys

Tuottaa sivistystoimen peruspalvelut ja kasvattaa kaiken ikäisten kuntalaisten tietoja ja taitoja.

Tavoitteena on kuntalaisten elinolojen parantaminen ja edellytysten luominen kansalaistoiminnalle.

Elinvoima

Kuntalaisten ja yritysten toimintaedellytysten sekä kunnan elinvoimaisuuden varmistaminen laadukkaalla maankäytön-suunnittelulla ja toteuttamisella.

Elinvoimaa lisätään huolehtimalla ympäristön ja infran toimivuudesta ja turvallisuudesta.

Investoinnit

Oikein kohdennetuilla investoinneilla edistetään ja ylläpidetään valittujen elinvoimatavoitteiden toteutumista käytännössä.

HYVINVOINTITEHTÄVÄT

Kaikkien osallisuuden edistäminen, oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti.

Omaehtoisen osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen terveydentilan edistäminen.

Edistää kaiken ikäisten kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja elämänhallintaa sekä tarjota monipuolisia kulttuurikoke-muksia. Edistää yksilön hyvää arkea, tyytyväisyyttä ja mielekästä elämää.

Liikkumisympäristöjen ylläpito ja liikkumisen lisääminen.

Asiakaslähtöisyyden ja asiakaspalvelun kehittäminen.

5.2 Määrärahojen sitovuus

Hailuodon kunnan talousarvion 2025 sitovuustaso on **kunnanhallitus- ja lautakuntataso**. Sitovuustason päivitys toteutetaan **käyttötalouden toimintasuunnitelma 2025 vaiheessa**. Talouden ja toiminnan raportointitase on tulosalueen tase. Talousarvion sitovuustaso on käyttötalouden osassa **toimielimittain** toimintamenot ja toimintatulot. Palkkamenojen ja henkilöstösivukulujen menot ovat erikseen sitovia, niitä ei voi käyttää muiden menojen katteeksi.

Määrärahat palvelualueittain	TP 2023	TA 2024	TA 2025	%	TS 2026	TS 2027
Kunnanvaltuusto						
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-22 600	-18 375	-22 860	24,4	-22 860	-22 860
TOIMINTAKATE	-22 600	-18 375	-22 860	24,4	-22 860	-22 860
Tarkastuslautakunta						
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-29 912	-8 805	-13 526	53,6	-13 526	-13 526
TOIMINTAKATE	-29 912	-8 805	-13 526	53,6	-13 526	-13 526
Keskusvaalilautakunta						
TOIMINTATUOTOT	2 500	6 000	2 500	-58,3	0	2 500
TOIMINTAKULUT	-4 291	-6 092	-2 543	-58,3	0	-2 543
TOIMINTAKATE	-1 791	-92	-43	-53,2	0	-43
Viranomaislautakunta						
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-420	-213	-1 526	615,7	-1 526	-1 526
TOIMINTAKATE	-420	-213	-1 526	615,7	-1 526	-1 526
Kunnanhallitus						
TOIMINTATUOTOT	1 401 185	1 487 794	1 393 626	-6,3	1 385 054	1 386 750
TOIMINTAKULUT	-1 415 912	-1 545 270	-1 565 834	1,3	-1 542 172	-1 550 002
TOIMINTAKATE	-14 727	-57 476	-172 208	199,6	-157 118	-163 252
Hallinnon tukipalvelut						
TOIMINTATUOTOT	8 886	17 430	8 500	-51,2	6 900	6 900
TOIMINTAKULUT	-343 573	-343 380	-406 312	18,3	-426 249	-428 908
TOIMINTAKATE	-334 687	-325 950	-397 812	22,0	-419 349	-422 008
Oppiva saari						
TOIMINTATUOTOT	139 696	81 646	133 170	63,1	108 220	87 262
TOIMINTAKULUT	-2 332 938	-2 342 049	-2 435 073	4,0	-2 450 407	-2 486 296
TOIMINTAKATE	-2 193 242	-2 260 403	-2 301 903	1,8	-2 342 187	-2 399 034
Elinvoimainen saari						
TOIMINTATUOTOT	1 203 857	1 242 564	1 302 660	4,8	1 263 216	1 274 308
TOIMINTAKULUT	-1 429 026	-1 505 260	-1 545 368	2,7	-1 505 234	-1 516 845
TOIMINTAKATE	-225 169	-262 696	-242 708	-7,6	-242 018	-242 537
Yhteensä						
TOIMINTATUOTOT	2 756 125	2 835 434	2 840 456	0,2	2 763 390	2 757 720
TOIMINTAKULUT	-5 578 672	-5 769 444	-5 993 042	3,9	-5 961 974	-6 022 506
TOIMINTAKATE	-2 822 548	-2 934 010	-3 152 586	7,4	-3 198 584	-3 264 786

Henkilöstökulut palvelualueittain	TP 2023	TA 2024	TA 2025	%	TS 2026	TS 2027
Kunnanvaltuusto	-19 996	-14 925	-15 260	2,2	-15 260	-15 260
Tarkastuslautakunta	-1 631	-1 655	-1 526	-7,8	-1 526	-1 526
Keskusvaalilautakunta	-4 183	-6 092	-2 543	-58,3	0	-2 543
Viranomaislautakunta	-420	-213	-1 526	615,7	-1 526	-1 526
Kunnanhallitus	-329 276	-361 831	-298 841	-17,4	-286 496	-291 685
Hallinnon tukipalvelut	-136 879	-133 242	-183 595	37,8	-203 632	-206 291
Oppiva saari	-1 325 642	-1 349 281	-1 365 228	1,2	-1 390 484	-1 418 494
Elinvoimainen saari	-483 556	-505 795	-543 138	7,4	-546 879	-557 675
Henkilöstökulut yhteensä	-2 301 584	-2 373 034	-2 411 657	1,6	-2 445 803	-2 495 000

5.3 Toimielinten toiminta ja talous

KUNNANVALTUUSTON TOIMINTA JA TALOUS

Kunnanvaltuuston perustehtävä

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Kuntastrategian painopisteistä johdetut tavoitteet ja toimenpiteet 2025

1. Talouden ja toiminnan sopeuttamisen toimenpidesuunnitelma
2. Hallintosääntöpäivitys valmis **31.5.2025 mennessä**
3. **Maapoliittista toteuttamisohjelmaa linjaavien ja tarkentavien liitteiden laatiminen**
4. Laaja hyvinvointikertomus valmis

Talouden tunnusluvut

Kunnanvaltuusto	TP 2023	TA 2024	TA 2025	%	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-22 600	-18 375	-22 860	24,4	-22 860	-22 860
TOIMINTAKATE	-22 600	-18 375	-22 860	24,4	-22 860	-22 860

Osallisuus ja vaikuttaminen 2025

1. Osallistuva budjetointi 2025 toteutettu
2. Hailuodon kunnan ja yhdistysten yhteistyöasiakirja päivitetty

Kunnanvaltuuston alaisuudessa toimivat vaikuttamistoimielimet Hailuodon nuorisovaltuusto ja vanhus- ja vammaisneuvosto toteuttavat tehtävänsä toimintasääntöön ja toimintasuunnitelmaan perustuen ja osallistuvat aktiivisesti Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten toimintaan.

Hailuodon kunnan ja yhdistysten 2018 laatima yhteistyöasiakirja uudistetaan ja päivitetään vastaamaan toimintaympäristön muutosta, kumppanuuksien ja verkostojen kehittämistä sekä monimuotoisen osallisuuden ja vaikuttamisen toteuttamista. Asiakirja on päivitetty edellisen kerran 2019.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA TALOUS

Tarkastuslautakunnan perustehtävä

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on (KunL 410/2015§ 121):

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Hailuodon kunnan hallintosäännön 39 § mukaan, sen lisäksi mitä kuntalaissa säädetään, tarkastuslautakunnan on:

- 1) seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
- 2) huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä
- 3) tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin vuosisuunnitelma ja painopisteet

Tarkastuslautakunnan arvioinnin valtuustokautta 2021-2025 koskeva arviointi- ja työsuunnitelma hyväksy ohjeellisena noudatettavaksi tarkastuslautakunnassa 11.10.2021 § 20.

Talouden tunnusluvut

Tarkastuslautakunta	TP 2023	TA 2024	TA 2025	%	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-29 912	-8 805	-13 526	53,6	-13 526	-13 526
TOIMINTAKATE	-29 912	-8 805	-13 526	53,6	-13 526	-13 526

Osallisuus ja vaikuttaminen 2025

Tarkastuslautakunta edistää osallisuutta ja vaikuttamista

Tiedottamisella

Vuorovaikutuksella kunnan muihin toimielimiin ja kuntakonserniin.

Tarkastuslautakunta on valtuuston alainen toimielin. Sen tehtävät ja asema poikkeavat muista toimielimistä. Tarkastuslautakunnan ensisijainen tehtävä on tuottaa informaatiota valtuustolle.

Toiminnan riskit 2025

Tarkastuslautakunnan toiminnan keskeinen riski perustuu lautakunnan tiedonsaantiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin tehtävässään. Tarkastuslautakunnan työn tulee perustua avoimeen sekä saatavilla ja saavutettavissa olevaan oikeelliseen, oikea-aikaiseen, selkeään ja ymmärrettävään tietoon.

VAALIT

Perustehtävä

Vaalien järjestäminen.

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 13.4.2025

Ennakkoäänestys Suomessa 2.–8.4.2025

Ennakkoäänestys ulkomailla 2.–5.4.2025

Talouden tunnusluvut

Keskusvaalilautakunta	TP 2023	TA 2024	TA 2025	%	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	2 500	6 000	2 500	-58,3	0	2 500
TOIMINTAKULUT	-4 291	-6 092	-2 543	-58,3	0	-2 543
TOIMINTAKATE	-1 791	-92	-43	-53,2	0	-43

KUNNANHALLITUKSEN TOIMINTA JA TALOUS

Kunnanhallituksen perustehtävä

Kuntalain 38 §:n mukaisesti kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Hailuodon kunnan kaavoitusta ohjaa kunnanhallitus.

Kuntastrategian painopisteistä johdetut tavoitteet ja mittarit

Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävä maapolitiikka

Strategiset painopisteet	Tavoitteet	Mittarit
Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävä maapolitiikka	<u>Marjaniemen asemakaava</u> Kaava-alueen infran suunnitteluhanke valmis ja kaavan linjattu toteuttaminen käynnistetty	Marjaniemen ja Kirkonkylän asemakaavan kaava-alueiden kunnallistekniikan (vesi- ja viemäröinti, hulevedet, sähkö- ja tietoliikennekaapelit, kaava-alueiden tiet) suunnitelmat valmiit ja hyväksytyt sekä kaavan toteuttaminen käynnistetty.
	<u>Keskikylän asemakaava lainvoimainen</u> Kaava-alueen kunnallistekniikan suunnitteluhanke valmis ja kaavan toteuttamisen valmistelutoimet käynnistetty	
	Rantasumpun asemakaava lainvoimainen	Lainvoimainen kaava. Kaava-alueen rakentaminen käynnistetty
	Kaavavarannot	Kaavavarantoalueet määritetty.
	Maapoliittisen ohjelman (MAPO) linjauksia syventävät liitteet, mm. maanhankinnan linjaukset	Linjaukset ja tarkennukset valmiit
	Tuloksiin johtava asuntotuotannon edistäminen ja asukashankinta. Rakennuttamisen toimeksiantaja ja rakennuttaja kontaktointi.	Uusien rakennettavien kiinteistöjen neuvottelut ja (aie)sopimukset
	Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävä, suunniteltu markkinointiviestintä toteutuksessa	Markkinointiviestintäsuunnitelmaan perustuva toteuttaminen 2-12/2025 ja tulokset

	Hailuodon elinkeinostrategia ja strategian toteuttamissuunnitelma, joka sisältää myös kunnan elinkeinotoimintaa edistävän toimintatavan ja sen toiminnallistamisen Oulun seudun matkailun kehittämiseen osallistuminen (masten plan); seudullinen matkailuyhteistyö, Marjaniemen kehittäminen Yhtiöittämisselvitys valmis 3-4/2024 Päätöksen teko, jatkotoimet. Sote-kiinteistöt; Pohteen jatkosopimus tai yhtiöittäminen. Kunnantalon tilatehokkuuden parantaminen TE24 -uudistus Oulun seudun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja työvoimapalvelujen järjestämissuunnitelman toteuttaminen	Elinkeinostrategia valmis 31.5.2025 Sisältää valmisteluvaiheen osallisuuden; elinkeinotoimijat, kuntalaiset, yhteistyötahot ja sidosryhmät Vastuutaho: valmisteleva työryhmä, MA Seudullisen yhteiskehittämisen tulokset; vastuutaho MA Selvitys valmis, päätöskäsittely toteutettu 31.5.2025 mennessä. Jatkotoimet käynnistetty; MA Sote-kiinteistöjen päätösten mukaiset toimenpiteet toteutuksessa Tilojen ulosvuokrauksen määrä ja laatu; tekninen ja sote-pääty vuokrattu yritystoimintaan; MA TE24-uudistuksen seurannan toteuma (vastuukunta Oulu ja sopimuskunta Hailuoto); MA, MP
--	--	--

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Edistetään asukkaiden osallisuutta ja omaehtoista hyvinvointia Vahvistetaan kunnan toimialojen moniammatillista ja monialaista toimintatapaa osana perustoimintaa Vahvistetaan yhteistyötä järjestöjen, yhdistysten ja yritysten kanssa osana kunnan peruspalveluja ja –toimintaa Vahvistetaan ja tiivistetään Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen sekä Lakeuden alueen kuntien toimijoiden välistä yhdyspintayhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strategisen yhteistyösopimuksen toteuttaminen. Strategiset tavoitteet, mittarit ja työnjako yhteistyön osa-alueilla: hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen, osallisuus ja järjestöyhteistyö, työllistymisen	Hyvinvointisuunnitelman 2024-2025 toteutuneet toimenpiteet; MP, MA Laaja hyvinvointikertomus valmis ja toteutuksessa; MP, MA Hyvinvointisuunnitelman vuosiraportointi 2024; MP Pohteen strateginen yhteistyösopimus päivitetty Pohteen ja kunnan operatiivisen yhteistyön, yhteistyöfoorumin ja kunnanjohtaja -foorumin tulokset
--	---	---

	tukeminen, maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen, asuminen ja maankäyttö, sivistyspalvelujen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistyö, asiointiliikenne ja kuljetuspalvelut, tiedolla johtaminen, TKI-yhteistyö, yhteinen edunvalvonta ja strateginen suunnittelu, varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin	
--	--	--

Talouden tunnusluvut

Kunnanhallitus	TP 2023	TA 2024	TA 2025	%	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	1 401 185	1 487 794	1 393 626	-6,3	1 385 054	1 386 750
TOIMINTAKULUT	-1 415 912	-1 545 270	-1 565 834	1,3	-1 542 172	-1 550 002
TOIMINTAKATE	-14 727	-57 476	-172 208	199,6	-157 118	-163 252

Osallisuus ja vaikuttaminen 2025

Asukkaita kuullaan ennakoivasti osana kunnan vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Tavoitteena on edistää asukkaiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia elinympäristöä ja palveluja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon sekä edistää yhdessä tekemiseen ja kumppanuuteen perustuvaa toimintakulttuuria.

Kunnan toimielimet, johto ja viranhaltijat huolehtivat, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yksi päätavoitteista on edistää asukkaiden osallisuutta ja omaehtoista hyvinvointia. Tavoitteet ja toimenpiteet kuvataan tarkemmin Hailuodon hyvinvointisuunnitelmassa 2024-2025, joka toimitielinpäätöksenteossa joulukuussa 2024.

Keskeiset talousarviovuoden aikana toteutettavat kuntalaisten kuulemiset ja suora osallistuminen:

- Asukkaiden, kunnan henkilöstön sekä päättäjien osallisuutta ja kohtaamisia kehitetään suoran osallistumisen monipuolisilla keinoilla
- Elinkeinokehittämisen valmisteluvaiheen suorat osallistumiset ja kyselyt
- Osallistuva budjetointi ja/tai asukasraati kaikkien osallisuuden edistämiseksi
- Kunnan asukas- ja asiakaskyselyt, kyselyt henkilöstölle ja päättäjille. Kyselyjen tulosten analyysit ja tiedottaminen.

Toiminnan riskit 2025

Kuntakonsernin sisäiset ja ulkoiset riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Riskienhallinnan ennakointi ja seuranta toteutetaan vakiintuneesti osana talouden ja toiminnan toteutuksen seurantaa.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, jonka osa-alueissa ja tavoitteissa painotetaan vuonna 2025 ennakkoinnin, jatkuvan seurannan, kunnan toimintavan uudistamisen sekä raportoinnin muodostamaa kokonaisuutta osana johtoryhmyöskentelyä ja ajantasaista kunnan tilannekuvaa. Kunnanhallitukselle ja valtuustolle hallintosäännön ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti.

HALLINNON TUKIPALVELUJEN TOIMINTA JA TALOUS

Hallinnon tukipalvelujen perustehtävä

Hallinnon tukipalvelujen yleistehtävä on kuntastrategian ja siitä johdettujen palvelualue- sekä hyvinvointi- ja elinvoimaproessin tavoitteiden ja toimeenpanon ohjaus ja yhteensovittaminen. Tehtävänä on myös organisaation uudistumiskyvyn ja osaamisen kehittäminen osana kuntastrategiaprosessia sekä kunnan toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten ennakointi ja seuranta.

Hallinnon tukipalvelut vastaa hallinnon palveluprosesseista. Tukipalveluissa tuotetaan hallinto-, talous-, henkilöstö- ja tietoverkkopalveluja sekä elinkeino- ja kehittämisspalveluja. Hallinnon tukipalvelut osallistuu kunnan kehittämistoimintaan, edistää osaltaan kokeilemalla kehittämistä sekä digitalisaatiota.

Hallinnon tukipalveluissa ohjataan ja kehitetään kunnan varautumista sekä varautumis- ja turvallisuussuunnittelua.

Strategian painopiste: asukasmäärän ja elinkeinojen kasvua tukeva maapolitiikka

Hallinnon tukipalvelujen tavoitteet	Hallinnon tukipalvelujen toimenpiteet	Mittarit
Kunnan hallinto-, talous-, henkilöstö- ja tietoverkkopalvelut	Kunnan hallinto-, talous-, henkilöstö- ja tietoverkkopalvelujen laadukas toteuttaminen	D10 -asianhallintajärjestelmä täysin käytössä Valtuuston työkoneet
	Henkilöstökoulutukset; Hailuodon kunnan asiakaslähtöistä palvelukulttuuria ja elinkeinotoimintaa edistävä toimintatapa	Toteumaraportit
	Digituki neuvonnan ja ohjauksen toteuttaminen ja edelleen kehittäminen	Kyselytulokset
Kuntaviestintä	Monikanavaisen kuntaviestinnän toteuttaminen Asukashankinnan ja tonttimarkkinoinnin viestintäsuunnitelman toteuttaminen	Markkinointikampanjan tulokset

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hallinnon tukipalvelujen tavoitteet	Hallinnon tukipalvelujen toimenpiteet	Mittarit
Luototuvan asukastuvan toiminta ja toimintamallin kehittäminen	Hyvinvointisuunnitelmaa toteuttava asukastupatoiminta (alustakehittäminen)	Määrällinen ja laadullinen toteuma

Talouden tunnusluvut

Hallinnon tukipalvelut	TP 2023	TA 2024	TA 2025	%	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	8 886	17 430	8 500	-51,2	6 900	6 900
TOIMINTAKULUT	-343 573	-343 380	-406 312	18,3	-426 249	-428 908
TOIMINTAKATE	-334 687	-325 950	-397 812	22,0	-419 349	-422 008

Osallisuus ja vaikuttaminen 2025

Osallisuuden ja vaikuttamisen jatkokehittäminen osana Hailuodon kunnan talouden ja toiminnan suunnittelua. Kunnan toiminnasta tiedotetaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa (KunL 410/2015 § 29).

Osallistuvan budjetointi ja/tai asukasraati osana kaikkien osallisuuden edistämistä sekä talouden ja toiminnan suunnittelua ja sopeuttamista. Osallisuuden ja vaikuttamisen toteuman arviointi.

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan kuuleminen tai valmisteluvaiheen suora osallistuminen

Asia	Tavoitteet	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Avoimen hallinnon toimintakulttuurin edistäminen	Kunta huolehtii, että asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa päätösten valmisteluun (KunL 410/2015 § 29)	Monikanavainen kuntaviestintä Päätösviestintä	Koko vuosi	Kuntaviestintä ja palvelualueiden viestinnästä vastaavat Kunnanjohtaja, viestinnänsuunnittelija
Osallistuva budjetointi	Kuntalaisten ja järjestöjen osallisuusmuotojen kehittäminen ja aktiivisuuden edistäminen	Osallistuvan budjetoinnin menetelmä ja prosessi	Samanaikaisesti perusavustushaun kanssa	hallinto, lähidemokratiatoimikunta
Hyvinvointia ja terveyttä edistävä osallisuus Asukastupatoiminnan kehittäminen	Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen, omaehtoisen hyvinvoinnin edistäminen	Soveltuvat eri osallisuusmuodot, asukasraati	Koko vuosi	Hallinto ja palvelualueet, yhteistyökumppanit ja sidosryhmät
Hailuodon kunnan elinkeinotoimintaa edistävä toimintatapa	Elinkeinotoimintatavallisen kunnan toimintatavan kehittäminen yhdessä kuntalaisten ja elinkeinotoimijoiden kanssa	Kyselyt (mkl, palautekyselyt), työpajat	Valmisteluaikataulun mukaisesti	Hallinto

Osallisuus ja vaikuttaminen Hailuodon kunnan toiminnassa toteutetaan perinteisesti ja/tai sähköisesti. Keskeisiä tapoja ovat keskustelutilaisuudet, yhteissuunnittelu, osallistuvan budjetoinnin menetelmät, kumppanuuspöydät, palvelumuotoilu sekä kyselyt (Kunnanvaltuusto 18.9.2019 § 32). Osallisuusmäärittely: 1) Tieto-osallisuus on kuntalaisten oikeutta tiedon saamiseen ja tuottamiseen. 2) Suunnitteluosallisuus on syvempää kuntaorganisaation ja kuntalaisten välistä valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta, kuten esimerkiksi yhteissuunnittelu ja kuntaforumit. 3) Toimintaosallisuus on kuntalaisten omaa toimintaa tai tahoita elinympäristössään, esim. ympäristön kunnossapitoa tai kunnostusta. 4) Päätösosallisuus on suoraa osallistumista palvelujen tuottamista tai asuinalueita koskeviin päätöksiin (OM 14/2010, 35.)

Toiminnan riskit 2025

Avoimeen hallintoon ja talouden sopeuttamiseen liittyvät riskit.

Riskit ovat ehkäistävissä avoimen hallinnon toiminnan pelisääntöjen toteuttamisella käytännössä, ennakoivalla taloudenpidolla ja oikea-aikaisella ja vaikuttavalla kuntaviestinnällä. Kuntalaisten ja henkilöstön osallisuuden vahvistamisella kunnan talouden ja toiminnan suunnittelussa.

Kunnan uudistamiseen ja kuntastrategian toiminnallistamiseen sekä talouden sopeuttamiseen liittyvät riskit.

Riskit ovat ehkäistävissä kunnan toimijoiden yhteistoimintahalulla ja yhteistoiminnalla asetettujen tavoitteiden toteuttamisessa.

Päätösvaikutusten ennakkoarviointi 2025

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakkoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Elinkeinostrategia ja toteuttamissuunnitelma	Elinkeinovaikutukset Talousvaikutukset Kuntalaisvaikutukset Ympäristövaikutukset

5.2 OPPIVA SAARI -PALVELUALUEEN TOIMINTA JA TALOUS

Oppiva saari- palvelujen tavoitteena on turvata sivistystoimen peruspalvelut: varhaiskasvatus ja esiopetus, perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, kansalais- ja musiikkiopistotoiminta, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Tavoitteena on edistää kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, elämänhallintaa, kasvattaa tietoja ja taitoja sekä tarjota monipuolisia kulttuurikokemuksia Hailuodon omaleimaisuutta hyödyntäen ja vahvistaen.

Hallinto

Hallinnon tehtävänä on tuottaa arjen palveluiden suunnittelua, toiminta ja lakisääteiset suunnitelmat ja raportoinnit, vastata palvelualueen viestinnästä, talouden suunnittelusta, tavoitteiden asettelusta, seurannasta ja raportoinnista, riskienhallinnasta, henkilöstön rekrytoinnista ja työhyvinvoinnista sekä huolehtia toimintaan osallistuvien turvallisuudesta. Osa hallinnon toimintaa on kunnan sisäinen yhteistyö, yhteistyö kuntalaisten kanssa sekä verkostoituminen ja aktiivinen yhteistyö lähikuntien kanssa, osallistuminen mahdollisuuksien mukaan alueellisiin ja valtakunnallisiin sivistyspalveluforumeihin ja koulutuksiin sekä ajantasaisen tiedon ja lakimuutosten tuominen palvelutoiminnan arkikäytänteisiin. Oppivan saaren palvelualueasian-
tuntijan resurssin laaja-alainen hyödyntäminen palvelualueiden eri yksiköissä on edelleen painopistealueena.

Perusopetuspalvelut

Perusopetuksen palvelut järjestetään 1-9-luokkalaisille Hailuodon yhtenäiskoulussa. Toiminta perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön ja opetussuunnitelmaan. Tavoitteena ovat laadukkaat ja korkeatasoiset ajan tasalla olevat palvelut koulutettun ja säännöllisesti koulutuksiin osallistuvan henkilöstön avulla. Perusopetuksen oppilashuollon lakisääteiset, lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia tukevat tavoitteet toteutuvat hyvinvointialueen Pohteen tuottamina palveluina. Lisäpalveluita, koulun kehittämistyötä, kerhotoimintaa ja yhteistyötä toteutetaan yhteistyössä kuntalaisten sekä eri yhteistyötahojen mm. 4H:n ja kansalaisopiston kanssa.

Vapaa-aikatoimi – liikunta- ja nuorisopalvelut

Hailuotolaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on keskeisessä roolissa vapaa-ajanpalvelujen toiminnan järjestämisessä. Kaikki toiminta tähtää kuntalaisten elinolojen, henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin sekä terveyden parantamiseen.

Vapaa-aikatoimessa järjestetään toimintaa laajalla sektorilla, pienistä päiväkotilapsista senioriväestöön saakka.

Liikunta- ja harrastuspaikkojen kehittäminen ja parantaminen yhteistyössä elinvoimainen saari -palvelualueen kanssa on yksi tärkeä tehtävä kunnan elinvoimaisuuden ja houkuttelevuuden lisäämiseksi.

Liikuntatoimen tehtävänä on huolehtia liikuntatoiminnan suunnittelusta ja kehittämisestä sekä kunnassa harjoitettavan liikuntatoiminnan tukemisesta.

Toiminta-ajatuksena on monipuolisten perusliikuntapalveluiden tarjoaminen kaikille kuntalaisille. Tavoitteena on terve, työkykyinen, monipuolisesti liikuntapalveluja käyttävä kuntalainen.

Yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa suunnitellaan ja toteutetaan tapahtumia ja tempauksia kaikkien kuntalaisten hyvinvointia ajatellen. Näihin kuuluvat mm. Kunnossa kaiken ikää -pyöräilytempaus kesäkuukausina, Kansanhiihto talvella sekä Inbody -mittaukset kaksi kertaa vuodessa.

Senioriliikunnan järjestäminen on Hailuodossa erittäin tärkeä ennaltaehkäisevä toimenpide. Liikuntatoimi järjestää jumppaa sekä miehille että naisille, tarjoaa ilmaisia kuntosalivuoroja, yhteislenkkeilyä ja tuolijumppaa. Lisäksi boccia-vuoro on suosittu senioreiden piirissä

Yhteistyö hyvinvointikoordinaattorin kanssa tulee lisääntymään huomattavasti.

Liikuntapalvelut tekevät yhteistyötä, sekä tukevat eri tavoin, paikallisia yhdistyksiä tai yksityisiä mm. kerhotoiminnan ja liikunnallisten tapahtumien toteuttamisessa.

Nuorisotoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä nuorisotoiminnan kehittymiselle, tukea nuorisoyhdistyksiä ja muuta nuorten itsensä järjestämää toimintaa. Nuorisotoimi antaa myös neuvontaa, asiantuntija- ja muuta apua nuorisotoimintaa koskevissa asioissa.

Toiminta-ajatuksena ja tavoitteena on nuorten elinolojen parantaminen ja edellytysten luominen nuorten kansalaistoiminnalle sekä myönteisten elämysten tuottaminen lapsille ja nuorille erilaisten toimintojen ja tapahtumien avulla.

Hailuodon 4H-yhdistys vastaa nuorisotilatoiminnasta, yhteistyö nuorisotoimen kanssa on tiivistä. Nuorisotila Luukun toiminnan kehittäminen on myös merkittävässä roolissa 2025 aikana, mm. luukun valvojien kouluttaminen kohtaamaan nuoret vapaa-ajalla.

Keväällä 2024 valittiin uusi nuorisovaltuusto, joka jatkaa toimintaansa toukokuuhun 2026. Nuorisovaltuusto jatkaa paikallisten lasten ja nuorten äänen esiintuojana sekä erilaisten nuorisotapahtumien järjestäjänä.

Nuorten kesätyöllistämisen organisointi niin kuntaan kuin paikallisiin yrityksiin tai yhdistyksiin kuuluu nuorisotoimelle.

Vuodelle 2025 nuorisotoimen tavoitteena on jalkautua vieläkin enemmän koululle tekemään koulunuorisotyötä tietoisuuden ja tempausten merkeissä. Kunnan nuorisotoimijat -tiimi kokoontuu kahden viikon välein miettimään mm. tulevia tapahtumia ja muita lapsille ja nuorille suunnattuja toimintoja.

Harrastamisen Suomen mallin -kerhot pyörivät myös Hailuodossa ja ovat hyvin suosittuja.

Liikunta- ja nuorisotoimintaa on organisoitu yhteistyössä myös seutukunnan muiden vapaa-aikatoimien kanssa.

Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut järjestetään eri kohderyhmille nykyaikaisesti ja asiakaslähtöisesti. Seutulainaus, omatoimipalvelut ja e-kirjastopalvelut parantavat aineistojen saavutettavuutta. Asiakkaita avustetaan aineistojen käytössä sekä tiedonhankinnassa. Kokoelma pidetään monipuolisena ja uudistuvana. Kotiseutuaineistolla tuetaan paikallidentiteettiä. Kirjasto edistää lukemista ja tarjoaa kulttuurisäilytystä myös erilaisilla tapahtumilla, kuten kirjailijavierailuilla, kirjavinkkauksilla, säännöllisillä elokuvanäytöksillä, kuukausittain vaihtuvilla taidenäyttelyillä ja keskustelutilaisuuksilla.

Aktiivisesti toimiva omaleimainen kirjasto luo hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä sekä parantaa kunnan vetovoimaisuutta. Toinen vetovoimatekijä on kirjaston sijainti koulun ja päiväkodin vieressä, mikä lisää kirjaston ja koulun yhteistyötä mm. kirjavinkkausten ja kirjastovälituntien muodossa ja edistää lasten lukutaitoa. Kolmas erityisvahvuus on historiallisen rakennuksen tunnelmallinen miljöö, joka herättää myönteistä huomiota varsinkin matkailijoiden ja kesäasukkaiden keskuudessa ja lisää Hailuodon tunnettuutta.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden toiminnan rahoitus järjestetään monikanavaisesti sekä kunnan että ulkoisten rahoituskanavien kautta. Painopistealueena on kulttuurin saavutettavuus ja tarjonta jokaiselle ikäryhmälle. Kulttuuripalveluihin kuuluu myös kotiseutumuseo Kniivilän toiminta. Kniivilän kotiseutumuseon toiminnan järjestäminen yhdistysvetoisesti selvitetään. Toiminnan rahoitus järjestetään monikanavaisesti sekä kunnan että ulkoisten rahoituskanavien kautta. Kulttuuripalveluiden toiminta on ympärivuotista, joskin kesäkausi on kulttuurin osalta vilkkainta aikaa erilaisten vakiintuneiden tapahtumien myötä ja museon aukiolosta johtuen. Yhteistyötä tehdään paikallisesti, alueellisesti kuin valtakunnallisesti. Kulttuuripalvelujen yhteyshenkilöt tekevät yhteistyötä kulttuurin tuottajien kanssa ja tiedottavat tapahtumista kattavasti kunnan nettisivuilla ja kunnan sosiaalisessa mediassa. Tavoitteena on saada kulttuurista kiinnostuneet kuntalaiset aktivoitumaan ja itseohjautuvasti tekemään Hailuodossa maan laadukkainta kulttuurityötä.

Muut opetuspalvelut

Kansalais- ja musiikkiopistotoiminnasta vastaa Vuolle-opisto peruskoulun, kirjaston ja liikuntahallin tiloissa. Kansalaisopisto tarjoaa laajaa ja monipuolista harrastustoimintaa kuntalaisille pääosin koulun tiloissa. Elokuun 2024 alusta nuorisotoimesta on hoidettu myös Vuolle-opiston asioita. Kansalaisopisto toiminnan organisointi kunnan omana toimintana selvitetään TA-2025 vuoden aikana.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään vuoden 2023 varhaiskasvatustilain mukaisesti. Tavoitteita ja suunnitelmia ohjaavat Opetushallituksen varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetuksen perusteet ja paikallinen varhais- kasvatussuunnitelma sekä esiopetussuunnitelma. Hailuodon esiopetus toimii varhaiskasvatuksen alla. Päiväkodissa toimii 3 ryhmää: 1-3 vuotiaiden ryhmä Päästäiset, 4-5 –vuotiaiden ryhmä Jänikset sekä kaksi esiopetusryhmää Hirvet, jotka toimivat esiopetus-ajan koulun ja päiväkodin esiopetusluokassa. Esikoululaisten täydentävä varhaiskasvatus toteutetaan ensisijaisesti Jänisten ryhmän yhteydessä huomioiden lapsimäärä. Päiväkodissa on mahdollisuus jatkettuun aukioloon vanhempien tarpeen mukaan. Tilanteista sovitaan päiväkodin johtajan kanssa hyvissä ajoin ennen tarvetta. Tavoitteena on tuottaa laadukasta, lapsia ja lapsuutta arvostavaa varhaiskasvatusta ja esiopetusta. Päiväkoti on saanut valtion avustuksen päiväkodin pihan uudelleen suunnitteluun sekä opetus- ja kulttuuriministeriön erityistuen lisäresurssin palkkaamiseen. Päiväkotiin tulee uusi aita keväällä vuonna 2025.

Päiväkoti hakee 2025 Valtion erityisavustusta digitaalisen laadunarviointijärjestelmä Valssin käyttöönoton tukemiseen.

Strategian painopiste: Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävä maapolitiikka

Oppiva saari palvelualueen tavoitteet	Oppiva saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Hailuodon yhtenäisperuskoulun oppilasmäärän lisääminen	Osallistutaan aktiivisesti kunnan maapolitiikan suunnitteluun. Pidetään esillä ajatusta, että erilaisen asuntotutannon lisääminen tuo lisää perheitä Hailuotoon.	Oppilasmäärät Rakennuspaikkojen ja vuokra-asuntojen määrä
Laadukas perusopetus	Osaava koulutettu henkilöstö	Henkilöstön pätevyys Henkilöstön täydennyskoulutus Pisatutkimus 9lk
Liikkumisen lisäämisen mahdollistaminen, hyvien liikuntapalveluiden tarjoaminen nykyisille ja mahdollisille uusille kuntalaisille	Olemassa olevien liikuntapaikkojen huolto, parantaminen sekä uusien suunnittelu yhteistyössä Elinvoimainen saari – palvelualueen sekä paikallisten toimijoiden kanssa	Palautteet Käyttäjätalastot
Elinkeinopoliittinen yhteistyö	Vuoden urheiluteon esiin nostaminen	
Joustava koulun tilojen käyttö	Tiloja vuokrataan erilaiseen tarkoitukseen koulun ulkopuolella	Vuokratuotot

Strategian painopiste: Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Oppiva saari palvelualueen tavoitteet	Oppiva saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen kirjastopalveluilla	Tapahtumien ja näyttelyiden järjestäminen	Kirjaston kävijä-, lainaus- ja osallistujamäärät sekä asiakaspalaute
E-kirjastotoiminnan tekeminen tutuksi	Aineistojen saavutettavuuden ja lukemisen edistäminen	
Liikkumisen lisääminen	Liikunnalliset tapahtumat ja testauspäivät hyvinvointiin liittyvät erilaiset tapahtumat - luennot ja tempaukset - hyvinvointi- ja liikuntatiimin toiminnan aloittaminen uudelleen - uusia liikuntaryhmiä kaikki ikäluokat huomioiden	Palautteet, osallistujamäärät
Kuntalaisten fyysinen ja psyykinen hyvinvointi		
Hyvinvointisuunnitelman ja koulun lukuvuosisuunnitelman yhteensovittaminen	Hyvinvointiasiat tuodaan osaksi koulun toimintakulttuuria	Kyselyt hyvinvointiin liittyen
Kotona asuvien ikäihmisten saaminen liikuntapalveluiden piiriin		

Liikuntaneuvonnan ja elintapa-ohjauksen toiminnan kehittäminen	Kurssitarjonnan laajentaminen, mielipidekyselyt	Osallistujamäärät
Kansalaisopistotoiminnan kehittäminen	Koululla tehtävä nuorisotyö, nuorten tapahtumat	
Nuorisotoiminnan kehittäminen		
Lasten ja nuorten harrastustoiminnan lisääminen	Tuen tarpeen turvaaminen varhaiskasvatuksen päiväkotij- ja esiopetusryhmässä varhaiskasvatuksen erityisopettajan resurssilla ja lisäresurssilla.	
Lapsisuohdeluvun parantaminen varhaiskasvatuksessa.	Resurssilastenhoitaja: 1. Helpottaa sijaistusta varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja jatkutussa hoidossa, sekä viikonloppuhoidossa. 2.Vähentää päiväkodin johtajan työaikaä sijaisten hankkimisprosessissa. 3. Resurssilastenhoitaja helpottaa päiväkotij OnnenSaaren isojen lasten ryhmän henkilöstötilannetta. Tuki saatuj valtiolta.	
	Tuen tarpeen turvaaminen varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa. Opetusryhmien koko pidetään hallittavina ja oppilashuolto tukee koulua hyvän ilmapiirin saavuttamisessa.	
Kaikkile yhteinen ja turvallinen lähikoulu	Osallistetaan paikalliset järjestöt ja yhdistykset sekä ihmiset toimimaan aktiivisesti kulttuuriperinnön siirtäjinä.	
Paikallisen kulttuuritietoisuuden vaaliminen	Osallisuus kulttuuriverkostoissa: POPKulta, Oulu-Hailuoto2026. Vuoden liikunta/ kulttuuriteon esiin nostaminen.	Tuki- ja erityisopetuksen tunnit ja koulunkäynnin ohjaajien tuki. Oppilashuoltohenkilöstön resurssin mitoitus. Tapahtumien säännöllisyys ja jatkuvuus.
Äidinkielen ja matematiikan oppiaineisiin kohdistuva, eduskunnan päätökseen perustuva opetustuntien lisäys	Edellyttää lisäresursointia	

Talouden tunnusluvut

LT 60 Oppiva saari	TOT 2023	KS 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	139 696	81 646	133 170	108 220	87 262
TOIMINTAKULUT	-2 332 938	-2 342 049	-2 435 073	-2 450 407	-2 486 296
TOIMINTAKATE	-2 193 242	-2 260 403	-2 301 903	-2 342 187	-2 399 034

Osallisuus ja vaikuttaminen 2025

Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa järjestetään kotien ja varhaiskasvatuksen/perusopetuksen teematapaamisia, vanhempainiltoja sekä kyselyjä. Arjen toiminnassa huomioimme lasten ja nuorten osallisuuden osana toimintakulttuuria. Tarjoamme varhaiskasvatuksen ja koulun arjessa valinnan mahdollisuuksia, mikä tuo lapsille ja nuorille osallisuuden kokemuksen. Osallisuutta tukevat säännölliset varhaiskasvatuskeskustelut, tavoitekeskustelut ja vanhempainvartit koulussa. Vanhempainyhdistyksen toiminta on mukana koulun tapahtumien järjestämisissä. Koulussa toimii lisäksi aktiivinen oppilaskunta. Säännöllinen kokousrakenne varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja kaikkien sivistystoimijoiden kesken sekä tiimi-, suunnittelu- ja kehityskeskustelut tarjoavat osaltaan henkilöstölle rakentavan vaikuttamiskanavan.

Nuorisovaltuustoa ja oppilaskuntaa kuulemme ja tuemme aktiivisesti osallistumista päätöksenteossa. Nuorisovaltuusto järjestää kyselyjä koululaisille ja nuorisotila Luukulla käyville nuorille, mm. nuorisotilan kehittämisestä sekä viihtyvyyden lisäämisestä.

Toiminnan riskit 2025

Oppiva saari -palvelualueen riskienhallintasuunnitelmassa ja riskienhallinnan arvioinneissa riskeistä painavimpina ovat nousseet strategisena riskinä haavoittuva henkilöstörakenne sekä yllättävät ja poikkeukselliset tilanteet. Henkilöstövaje ja sijaisten puute ovat haasteina kaikissa palvelualueen toimintayksiköissä.

Toiminnallisista riskeistä merkittävimpiä ovat infrastruktuurin häiriöt. Lautta on myöhässä tai ei kulje, jolloin päiväkodissa tai koulussa ei ole riittävästi henkilöstöä tai vanhemmat eivät pääse hakemaan lastaan.

Vahinkoriskeistä suurimpia ovat työtapaturmat sekä kuljetuksiin, liikkumiseen ja liikenteeseen liittyvät riskit. Näiden riskien seurauksina tiivistetyt ovat turvallisuusriskit, taloudelliset seuraukset ja henkilöstön uupuminen.

Päätösvaikutusten arviointi vuodelle 2025

Varhaiskasvatuksen ja yhtenäisen peruskoulun toimintaan vaikuttaa Hailuodon kunnassa syntyneiden määrä ja tänne muuttavien perheiden lasten määrä.

Hailuodon kunnan asuntopolitiikalla ja maankäytön suunnittelulla voidaan vaikuttaa positiivisesti tänne muuttavien perheiden lisääntymiseen ja sitä kautta varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen palvelujen säilymiseen. Syntyvyyden lisääntyminen on myös toivottava asia varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelujen pysyvyyden kannalta. Lasten määrän vähentyminen näkyy ensimmäisenä varhaiskasvatuksessa ja myöhemmin peruskoulussa.

Varhaiskasvatus syntyneiden ja muuttaneiden lasten määrä. Perusopetus todellisen lasten määrän mukaan (Tilastokeskus 9.10.2024).

Syntyneet Hailuoto	2023	2022	2021	2020	2019	2018
	4	5	2	2	4	13

Lukuvuodet	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030
1-vuotiaat	2	2	2	3	3	3
2-vuotiaat	2	3	5	6	6	6
3-vuotiaat	4	5	6	7	7	7

4-vuotiaat	4	4	5	7	8	8
5-vuotiaat	4	4	4	5	7	8
Esikoulu	13	4	2	2	5	4
1. luokka	10	13	4	2	2	5
2. luokka	5	10	13	4	2	2
3. luokka	11	5	10	13	4	2
4. luokka	8	11	5	10	13	4
5. luokka	12	8	11	5	10	13
6. luokka	6	12	8	11	5	10
7. luokka	10	6	12	8	11	5
8. luokka	9	10	6	12	8	11
9. luokka	10	9	10	6	12	8
Yhteensä oppilaita	94	88	81	73	72	64

Varhaiskasvatus 1-vuotiasta esiopetukseen. Perusopetus 1-9-luokat. Kokonaismäärässä mukana esioppilaat. Perusopetuksen ryhmäkoot vuosille 2024-2030

Lukuvuodet	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030
1.-2. - luokka	15	23	17	6	4	7
3.-4. -luokka	19	16	15	23	17	6
5.-6. luokka	18	20	19	16	15	23
7. -luokka	10	6	12	8	11	5
8. -luokka	9	10	6	12	8	11
9.- luokka	10	9	10	6	12	8
Yhteensä	81	84	79	71	67	60

Lukuvuoden 2027-28 alkaessa joudutaan miettimään 1.-2. -luokan kohdalla uudelleen ryhmittelyä. Tämän tilanteen voisi esimerkiksi ratkaista siten, että esiopetusikäiset oppilaat tulevat mukaan 1.-2.- luokkaan. On varmaan mietittävä myös yhteistyötä naapurikaupungin kanssa siten, että Hailuoto kustantaa esimerkiksi koulukuljetuksen, mikäli oppilas haluaa tulla pieneen ja idylliseen kouluun.

Varhaiskasvatuksessa lapsimäärä syntyvyyden mukaan tulee vähenemään, mutta uusien vuokra-asuntojen myötä lapsimäärä todennäköisesti tulee lisääntymään. Myös kaavoituksella tulee olemaan positiivista merkitystä lapsimäärään. Tällä hetkellä (v. 2024) on jo ollut kysyntää varhaiskasvatukseen ja kunnassa vapaana olevista asunnoista.

ELINVOIMAINEN SAARI -PALVELUALUEEN TOIMINTA JA TALOUS

Palvelualueen perustehtävä

Palvelualueen perustehtävänä on vahvistaa itsenäisen Hailuodon kunnan teknisiä palveluita ja kehittää niiden toimintaa ja toimintamalleja eri osa-alueilla siten, että eri tulosalueiden alaiset tehtävät ja toimenpiteet voidaan hoitaa omana työnä tai paikallisin ostopalveluin kustannustehokkaasti, mahdollisimman nopeasti, laaja-alaisesti ja laadukkaasti. Elinvoimainen Saari -palvelualue pyrkii osaltaan turvaamaan kunnallisen toimivallan sekä kaavoituksesta että eri lupaprosesseista päätettäessä.

Palvelualueen tavoitteena on asukkaiden ja yritysten toimintaedellytysten sekä kunnan elinvoimaisuuden varmistaminen ja lisäksi kunnan vastuulla olevan ympäristön ja infran turvallisuudesta ja toimivuudesta huolehtiminen.

Hallinto

vastaa koko palvelualueen taloushallinnosta, laskutuksesta, hallintopalveluista, it-palveluista, asuntojen ja huoneistojen sekä maa-alueiden vuokrauksesta ja vuokrasopimusten laatimisesta, markkinointiasioista (asuminen, rakennuspaikat), osoi-terekisterin ja avainrekisterin ylläpidosta, kunnan omien rakennusprojektien rakennuttajatehtävistä, palvelualueen hankintojen kilpailutuksesta sekä rakennusinvestointien organisoinnista ja hallinnoinnista.

Hankkeet: MRL-muutokset 1.1.2025 alkaen.

Asumis- ja yhdyskuntapalvelut

vastaa maa- ja metsätiloista, liikenneväylistä (mm. kaavatiet, yksityisteiden kunnossapidon avustukset), vuokra-asunnoista ja vuokratuista toimitiloista, Marjaniemen rakennuksista, hallintorakennuksista, Pohteelle vuokratuista tiloista, sivistysrakennuksista ja teknisistä rakennuksista.

Yksityisteiden talvikunnossapidon avustuksiin varataan -60 000 €. Perusparannusavustuksiin ei tullut hakemuksia.

Kaavoituspalvelut

Kunnanhallitus vastaa kaavoituksesta ja kaavoituksen ohjauksesta.

Talousarvioon 2025 on sisällytetty Kirkonkylän rakennuskaavan päivityksen jatkaminen. Kaavoitukseen panostus on kuntastrategian mukaista ja tuo nopeammin uusia myytäviä rakennuspaikkoja markkinoille. Myös rakentamisen luvitus nopeutuu lupaprosessien yksinkertaistumisen kautta. Kaavahankkeiden valmistumisen jälkeen tulee kaava-alueille rakennettavan infran kustannukset arvioida ja päättää kustannusten rahoittamisesta.

Hankkeet: Kirkonkylän rakennuskaavan päivitys (→asemakaava).

Rakennusvalvontapalvelut

vastaa rakennustoiminnan ja rakennetun ympäristön valvonnasta ja ohjauksesta, kaikkien rakentamiseen liittyvien lupien myöntämisestä sekä lupiin liittyvien viranomaiskatselmusten suorittamisesta. MRL:n tuleva muutos aiheuttaa lisätöitä ja kustannuksia rakennusvalvontaan.

Hankkeet: MRL-muutokset 1.1.2025 alkaen.

Ulkoilu- ja virkistysalueet

vastaa satamista ja muista yleisistä alueista, liikunta-alueiden ja niiden rakennelmien sekä muiden ulkoliikuntapaikkojen ylläpidosta.

Tekniset tukipalvelut

vastaa kunnan kiinteistöjen isännöinnistä ja kunnossapidosta, kiinteistönhoidosta, käyttäjäpalveluista sekä puhdistus- ja ruokahuollon palveluista.

Lämmöntuotantopalvelut

vastaa lämpölaitoksen ja kaukolämpöverkoston hoidosta ja huollosta sekä polttoaineiden hankinnasta ja niiden asianmukaisesta varastoinnista.

Strategian painopiste: Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua edistävä maapolitiikka

Elinvoimainen saari palvelu-alueen tavoitteet	Elinvoimainen saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Maankäytön suunnittelun jatkaminen strategisen yleiskaavan ja kuntastrategian periaatteiden mukaisesti. Mahdollistetaan elinkeinopolitiikan edellytyksiä luomalla maankäyttöllisiä mahdollisuuksia yritystoiminnalle.	Kirkonkylän rakennuskaavan päivitys. Rakennuspaikkojen jalostaminen. Kaavoitetaan rakennuspaikkoja yritystoiminnalle.	Kaavat hyväksyntäkäsittelyyn. Uusia rakennuspaikkoja kunnalle. Uusien yritystonttien määrä.
Maapoliittisen ohjelman täytäntöönpano.	Sovelletaan maapoliittista ohjelmaa raakamaan hankinnasta rakennuspaikkojen myyntiin tasavertaisella ja kestäväällä tavalla.	Toteutuneet kaupat, asiakastytyvyisyys.

Strategian painopiste: Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Elinvoimainen saari palvelu-alueen tavoitteet	Elinvoimainen saari palvelualueen toimenpiteet	Mittarit
Luonnossa liikkumisen lisääminen.	Liikunta-alueiden ja ulkoliikuntapaikkojen ylläpito.	Asiakaspalaute.
Palveluiden saatavuus.	Huolehditaan siitä, että palvelut ovat kaikkien väestöryhmien saavutettavissa (mm. esteettömyys) ja vuokrahuoneistojen kunnossapidosta. Turvataan palvelutaso mm. lomina porrastamalla.	Asiakaspalaute. Vuokra-asuntojen käyttäesteprosentti.

Talouden tunnusluvut

		Toteuma	KS	Talousarvio	TS	TS
Tili		2023	2024	2025	2026	2027
2LLT70 - Elinvoimainen saari						
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	1 203 857	1 242 564	1 302 660	1 263 216	1 274 308
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-1 429 026	-1 505 260	-1 545 368	-1 505 234	-1 516 845
TKATE	TOIMINTAKATE	-225 169	-262 696	-242 708	-242 018	-242 537

		Toteuma	KS	Talousarvio	TS	TS
		2023	2024	2025	2026	2027
Rakennetun ympäristön lautakunta						
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT		1 209 982	1 277 099	1 235 953	1 246 897
TKULUT	TOIMINTAKULUT		-1 321 731	-1 382 346	-1 335 688	-1 349 990
TKATE	TOIMINTAKATE		-111 749	-105 247	-99 735	-140 538

		Toteuma	KS	Talousarvio	TS	TS
		2023	2024	2025	2026	2027
Viranomaislautakunta						
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT		32 582	25 561	27 263	27 411
TKULUT	TOIMINTAKULUT		-164 479	-163 022	-169 547	-166 855
TKATE	TOIMINTAKATE		-131 898	-137 461	-142 283	-101 999

Osallisuus ja vaikuttaminen 2025

Elinvoimainen Saari –palvelualue vastaa osaltaan kaavoittamisesta ja maankäytöstä. Kaavaprosessiin kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain (=MRL) mukaan laaja osallistaminen ja kuuleminen. Erilaisten työpajojen avulla osallistetaan sidosryhmiä mukaan yhteisiin maankäyttöön liittyviin hankkeisiin, jotka jatkuvat tai käynnistyvät vuoden 2025 aikana. Myös rakennuslupa- ja poikkeamisprosesseissa rajanaapureiden kuuleminen on lain mukaan suoritettava. Tehdyt päätökset annetaan julki lain määrittämässä järjestyksessä.

Palvelualue tiedottaa aktiivisesti palvelualueen ajankohtaisista asioista mm. kotisivujen kautta.

Palvelualueen henkilöstön osallisuus toteutuu osastopalavereiden ja laadukkaan tiedottamisen kautta. Kehityskeskustelujen merkitystä korostetaan edelleen.

Keskeiset palvelualueen asiat, joissa toteutetaan valmisteluvaiheen kuuleminen tai suora osallistuminen:

Asia	Tavoite	Toteuttamistapa	Aikataulu	Vastuutaho
Kaavoitus	Tieto-osallisuuden, suunnitteluosallisuuden ja päätösosallisuuden vahvistaminen. Tiedottamisen ja tiedonhankinnan lisääminen. Eri intressiryhmien vuorovaikutus. Tieto-osallisuuden vahvistaminen, lupapäätösten läpinäkyvyys. Yhdenvertaisuusperiaate.	Lakisääteinen kuuleminen (OAS, luonnosvaihe, ehdotusvaihe, hyväksymisvaihe). Nähtävillä olot, yleisötilaisuudet, työpajat, kyselyt.	1.1.2025 – 31.12.2025	Elinvoimainen Saari - palvelualue, kunnanhallitus.
Rakennusvalvonnan luvat		Kuulemiset, nähtävillä olot.	1.1.2025 – 31.12.2025	Rakennustarkastaja.

Toiminnan riskit 2025

Palvelualueen toimintaympäristön kannalta vuoden 2025 suurimmat riskit kohdistuvat tiloihin liittyviin riskeihin, henkilöstöressurssien riittävyyteen, laajaan yhteiskunnalliseen poikkeustilanteeseen, inflaation aiheuttamaan hintatason nousuun, sähköjakeluun, koronapandemiaan, liikenteeseen sekä veden- ja lämmönjakeluun. Myös laajat tulipalot (metsäpalot, rakennuspalot) ylittävät merkittävän riskin rajan. Vaikutuksiltaan tuntuvina riskeinä voidaan pitää epäonnistumisia maankäytön suunnittelussa ja maapolitiikassa, talouden ongelmia, sopimusrikkomuksia, sisäilmaongelmia ja suuria tekniikan ongelmia.

Päätösvaikutusten ennakoarviointi 2025

Asia, joka edellyttää päätösvaikutusten ennakoarviointia	Tunnistetut päätösvaikutusten näkökulmat
Kirkonkylän rakennuskaavan päivitys.	Kohtuuhintaisen tonttimaan tarjoamisen edistäminen. Yhdenvertaisuusperiaatteen noudattaminen.

6 TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma						
Ulkoinen	TP 2023	TA 2024	TA 2025	%	TS 2026	TS 2027
TOIMINTATUOTOT	1 563 845	1 539 704	1 486 216	-3,5	1 406 866	1 391 208
Myyntituotot	560 152	530 180	556 300	4,9	542 900	543 000
Maksutuotot	43 296	64 400	64 860	0,7	30 000	30 000
Tuet ja avustukset	203 140	140 554	83 850	-40,3	63 060	44 502
Vuokratuotot	753 890	804 170	781 006	-2,9	770 706	773 506
Muut toimintatuotot	3 368	400	200	-50,0	200	200
TOIMINTAKULUT	-4 415 478	-4 473 714	-4 638 802	3,7	-4 605 450	-4 655 994
Henkilöstökulut	-2 323 942	-2 373 034	-2 411 657	1,6	-2 445 803	-2 495 000
Palkat ja palkkiot	-1 898 194	-1 926 088	-1 965 181	2,0	-1 993 312	-2 034 754
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-380 646	-394 400	-396 148	0,4	-401 421	-408 131
Muut henkilösivukulut	-45 102	-52 546	-50 328	-4,2	-51 070	-52 115
Palvelujen ostot	-986 520	-995 937	-1 169 510	17,4	-1 081 922	-1 081 826
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-921 036	-851 347	-873 206	2,6	-848 965	-849 986
Avustukset	-124 816	-205 400	-120 500	-41,3	-168 960	-169 069
Vuokratulut	-47 853	-46 016	-58 428	27,0	-54 442	-54 696
Muut kulut	-11 310	-1 980	-5 501	177,8	-5 358	-5 417
TOIMINTAKATE	-2 851 633	-2 934 010	-3 152 586	7,4	-3 198 584	-3 264 786
Verotulot	2 090 842	2 080 000	2 375 000	14,2	2 434 000	2 493 000
Valtionosuudet	1 501 981	1 247 882	1 401 514	12,3	1 401 514	1 401 514
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	8 860	4 000	4 000	0,0	4 000	4 000
Muut rahoitustuotot	12 348	5 448	3 600	-33,9	3 600	3 600
Korkokulut	-16 511	-20 000	-16 500	-17,5	-16 500	-16 500
Muut rahoituskulut	-15 185	-6 650	-5 000	-24,8	-5 000	-5 000
VUOSIKATE	730 702	376 670	610 028	62,0	623 030	615 828
Suunnitelman mukaiset poistot	-724 971	-464 546	-437 827	-5,8	-441 881	-439 084
Tilikauden tulos	5 731	-87 876	172 201	-296,0	181 149	176 744
Poistoeron muutos / Poistoeron li- säys (-) tai vähennys (+)	88 327	88 327	88 327	0,0	88 327	88 327
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	94 058	451	260 528	57 729,3	269 476	265 071

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin vuosittaisiin kustannuksiin, lainojen korko- ja rahoituskuluihin sekä suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

Toimintakate osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuloilla.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyyttä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pää- omaa (edellisten kausien yli-/alijäämä)

Toimintatuotot

Hailuodon kunnan ulkoisten toimintatuottojen vuodelle 2025 arvioidaan olevan 1 486 216 €. Tuotoissa tapahtuu -3,5 %:n lasku edellisen vuoden talousarvioon.

Toimintakulut

Hailuodon kunnan vuoden 2025 ulkoisten toimintakulujen arvioidaan olevan -4 638 802 €. Merkittävimmät kuluerät toimintakuluissa muodostuvat henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista

Henkilöstökulut

Hailuodon kunnan henkilöstökulujen vuonna 2025 arvioidaan olevan 2 411 657 €. Palkoissa on huomioitu työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset.

Henkilöstökulut kululajeittain	TP 2023	TA 2024	TA 2025	%	TS 2026	TS 2027
Vakinaisten palkat ja palkkiot	-1 273 729	-1 386 063	-1 450 077	4,6 %	-1 499 054	-1 528 970
Sijaisten palkat ja palkkiot	-155 905	-49 371	-59 780	21,1 %	-61 889	-62 999
Määräaikaisten palkat ja palkkiot	-242 496	-235 858	-254 044	7,7 %	-256 514	-261 317
Työllistämistuella palkatut	-54 993	-84 236	-25 911	-69,2 %	0	0
Erilliskorvaukset	-69 008	-30 372	-37 436	23,3 %	-37 940	-38 456
Lomarahat	-86 938	-89 912	-94 871	5,5 %	-97 303	-99 850
Luottamushenkilöiden palkkiot	-56 477	-48 970	-48 630	-0,7 %	-46 130	-48 630
Kokouspalkkiot	-5 940	-7 520		-100,0 %		
Työkorvaukset, tekijänoikeuspalkkiot	-3 631	-4 442	-4 442	0,0 %	-4 442	-4 442
Muut palkkiot ulkopuolisille	-650	-1 914	-650	-66,0 %	-700	-750
Jaksotetut palkat ja palkkiot	18 861					
Aktivoidut palkat ja palkkiot	1 882					
Sairausvakuutuskorvaukset	30 479	12 570	10 660	-15,2 %	10 660	10 660
Tapaturmakorvaukset	350					
Palkat ja palkkiot	-1 898 194	-1 926 088	-1 965 181	2,0 %	-1 993 312	-2 034 754
Eläkekulut	-380 646	-394 400	-396 148	0,4 %	-401 421	-408 131
KuEl-palkkaperusteinen maksu	-298 749	-323 015	-331 567	2,6 %	-336 840	-343 550
KuEl-tasausmaksu	-67 027	-71 385	-64 581	-9,5 %	-64 581	-64 581
VaEl-maksu	-18 110					
Jaksotetut eläkekulut	2 858					
Aktivoidut eläkekulut	383					
Muut henkilösivukulut	-45 102	-52 546	-50 328	-4,2 %	-51 070	-52 115
Työnantajan sosiaaliturvamaksu	-28 686	-29 661	-34 182	15,2 %	-34 669	-35 387
Työttömyysvakuutusmaksut	-10 050	-9 754	-2 691	-72,4 %	-2 735	-2 790
Tapaturmavakuutusmaksut	-6 834	-11 255	-11 534	2,5 %	-11 716	-11 949
Taloudellinen tuki	-501	-1 876	-1 921	2,4 %	-1 950	-1 989
Henkilöstökulut yhteensä	-2 323 942	-2 373 034	-2 411 657	1,6 %	-2 445 803	-2 495 000

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo- ja menojen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin vuosittaisiin kustannuksiin, lainojen korko- ja rahoituskuluihin sekä suunnitelmanmukaisiin poistoihin.

Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

Toimintakate osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuloilla.

Vuosikate osoittaa tulo- ja menojen erotusta, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyyttä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa (edellisten kausien yli-/alijäämä)

Vuosikate

Vuoden 2025 talousarviossa vuosikatteen arvioidaan olevan 610 028 €. Vuosikate nousee edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 233 358 €. Vuosikate asukasta kohden on 655 €/asukas (vuonna 2024 392 €/asukas).

Rahoitustuotot ja – kulut

Korkokulujen arvioidaan toteutuvan 16 500 € suuruisena.

Poistot

Investointikulut kirjataan kuluiksi poistoina investoinnin taloudellisena poistoaikana. Poistojen tarkoituksena on kattaa korjausinvestoinnit. Poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman (kvalt 23.2.2015 § 9) ja kunnanhallituksen hyväksymien hyödykekohtaisten poistoaikojen (khal 30.3.2015 § 51) mukaisesti.

Tilikauden tulot

Tilikauden tulokseksi arvioidaan muodostuvan 172 201 €. Poistoeron vähentämisen jälkeen tilikauden ylijäämä on 260 528 €.

Verotulot

€	TP 2023	TA 2024	TA 2025	%	TS 2026	TS 2027
Kunnan tulovero	1 604 440	1 580 000	1 871 000	18,4 %	1 924 000	1 977 000
Kiinteistövero	367 753	397 000	405 000	2,0 %	405 000	405 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	118 649	103 000	99 000	-3,9 %	105 000	111 000
Verotulot	2 090 842	2 080 000	2 375 000	14,2 %	2 434 000	2 493 000

€	TP 2023	TA 2024	TA 2025	%	TS 2026	TS 2027
Valtionosuudet	1 501 981	1 247 882	1 401 514	12,3 %	1 401 514	1 401 514

Hailuodon kunnan verotuloksi vuodelle 2025 on arvioitu 2 375 000 €. Verotuloarvio vuodelle 2025 asukasta kohti laskettuna on 2548 €.

Veroprosentit	2023	2024	2025
Tulovero	7,86	7,9	8,9
Kiinteistövero			
yleinen	0,95	0,95	0,95
maapohjan yleinen			1,30
vakituiset asunnot	0,51	0,51	0,51
muut asuinrakennukset	1,51	1,51	1,51
rakentamattomat rak.p	3,00	3,00	3,00
yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00
voimalaitokset	3,10	3,10	3,10
yleinen maapohja			

Kunnallisvero

Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät suorittavat kunnallisveroa kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella kotikunnan tuloveroprosentin mukaan. Kotikunta on se kunta, jossa verovelvollinen on ollut henkikirjoitettuna verovuoden alussa. Pääomatuloista maksetaan vero ainoastaan valtiolle.

Kunnallisvero on suhteellinen vero. Kunnat päättävät vuosittain soveltamansa kunnallisveroprosentin, valtio päättää muista veron määräytymisperusteista ja verovähennyksistä. Tilitettävän kertymän jakaminen veronsaajille perustuu jako-osuuksiin. Jako-osuudet muodostuvat veronsaajaryhmän jako-osuudesta sekä yksittäisen veronsaajan jako-osuudesta. Jako-osuudet ovat verovuosiakohtaisia.

Ansiotuloveroihin liittyvä veronkevennys ei vaikuta kuntien rahoitusasemaan, koska se kompensoidaan valtionosuusjärjestelmässä. Kilpailukyky sopimus laskee kuitenkin työnantajien sosiaalivakuutusmaksuja ja vastaavasti korottaa palkansaajan lakisääteisiä sosiaalivakuutusmaksuja. Tämä rakenteellinen muutos heikentää kuntien tulopohjaa, sillä maksujen korotukset lisäävät palkansaajien verovähennyksiä ja pienentävät siten kuntien veropohjaa. Lakisääteisten maksujen muutoksia ei kompensoida kunnille tuloveroperusteiden tapaan.

Yhteisövero

Kunnille jaetaan osa yhteisöveron tuotosta kuntakohtaisten jako-osuuksien perusteella. Yhteisöveron perusteet, myös veroprosentin, määrää valtio. Kuntasektorin osuutta yhteisöveron tuotosta voidaan säädellä.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on yksinomaan paikallistason vero. Kiinteistövero määräytyy kiinteistön verotusarvon ja kunnan päättämän veroprosentin mukaan. Maapohja ja rakennukset verotetaan erikseen. Kunnat vahvistavat vuosittain soveltamansa veroprosentit laissa säädettyjen rajojen puitteissa. Suurin osa kiinteistöverosta kertyy yleisestä kiinteistöverosta ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöverosta.

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohdullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa. Valtionosuudet ovat osa laajempaa valtionapujen järjestelmää.

€	TP 2023	TA 2024	TA 2025	%	TS 2026	TS 2027
Valtionosuudet	1 501 981	1 247 882	1 401 514	12,3 %	1 401 514	1 401 514

Hailuodon kunnan valtionosuudeksi vuodelle 2025 on arvioitu 1 401 514 €. Valtionosuuksien arviointi on tehty Kuntaliiton ennakollista valtionosuuslaskelmaa käyttäen. Valtionosuus asukasta kohti laskettuna on 1504 €.

Investointi- ja rahoitusosa

7.1 Investoinnit

Koko kunta	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028	TS2029
Investointitulot	154 640	31 300	5 800			
Investointimenot	-408 200	-505 000	-405 000	-200 000	-165 000	
Investointiosa yhteensä	-253 560	-373 700	-399 200	-200 000	-165 000	

Marjaniemen asemakaavan kunnallistekniikan suunnittelu ja toteuttaminen

Marjaniemen asemakaavan kaava-alueen kunnallistekniikan (vesi- ja viemäröinti, hulevedet, sähkö- ja tietoliikenne-kaapelit, kaava-alueiden tiet) suunnittelu sekä kaavan toteuttamisen käynnistäminen yhteistyössä Hailuodon Vesi-huolto Oy:n kanssa. Asemakaava-alueen kadut rakennetaan. Investointi toteuttaa kuntastrategian painopistettä Asukasmäärän ja elinkeinotoiminnan kasvua toteuttava maapolitiikka. Asemakaavassa 5000 m³ lisärakentamismahdollisuus vapaa-ajan asunnoille, palvelujen lisärakentamiselle sekä uudiskohteille, joista suurin kohde työni-mellä "eko-hotelli" 2700 m³. **Investoinnin tasapoisto aika 15 vuotta.**

Määrärahan käytöstä vastaa kunnanjohtaja ja hänen sijaisenaan tekninen johtaja.

€	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Tulot						
Menot		-100 000				
Netto		-100 000				

Maanhankinta

€	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Tulot						
Menot		-100 000				
Netto		-100 000				

Koulun ruokalan kalusteet

€	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Tulot						
Menot		-25 000				
Netto		-25 000				

Koulun ruokalan pöydät ja tuolit ovat tulleet käyttöön päähän. Kalusteet ovat alkuperäiset vuodelta 1990. Tuolit aiheuttavat rämisävää ja "kirskuvaa" ääntä kun niitä liikutellaan. Muoviset tuolit myös haisevat pahalle. Pöydistä pinnoitteet on osittain irronneet ja niiden puhtaanapito on työlästä.

Tavoitteena on, että ruokalan kalusteita uusimalla tilan melutaso pienenee ja ruokailuhetkestä tulee viihtyisämpi. Investointiesitykseen on kysytty alustavaa hintaa Lekolarilta (n. 30 000 €) ja Offistorelta (n. 17000 €, käytetyt kalusteet). Esitetään talousarvioon varattavaksi investointimääräraha 25 000 € uusien ruokalan pöytien ja tuolien hankintaan noin 90–100 henkilölle. Määrärahan käytöstä vastaa rehtori ja hänen sijaisenaan päiväkodinjohtaja. Investoinnin tasapoisto 3 vuotta.

Liikuntapuisto

€	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Tulot		16 800				
Menot		-80 000				
Netto		-63 800				

Hailuodon liikuntapuiston rakentaminen; luistelualueen ja yleisurheilukentän alueen perusparantaminen ja kehittäminen. Liikuntapuistoon tulee asfaltoitu kenttä, jossa talvisin on jääkiekkokaukalo ja lisäluistelualue. Kesäisin alueella on tenniskenttä, katukorisenttä, ulkosählyalue ja minigolfrata. Alue on kaikille avoin ja esteetön liikuntapaikka. Urheilukentälle hankitaan tekonurmi nykyisen hiekkakentän tilalle. Avustuksen käyttöaika 1.1.2024-31.12.2026. Määrärahan käytöstä vastaa päiväkodinjohtaja ja hänen sijaisenaan rehtori. **Investoinnin tasapoistoaika 20 vuotta.**

Päiväkodin pihan liikunnallistaminen

€	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
Tulot		14 500	5 800			
Menot		-30 000	-20 000			
Netto		-15 500	-14 200			

Päiväkodin piha-alueen turvallisuus kaipaava päivitystä. Hailuoto tarvitsee lapsille leikkipuiston, joka lisäksi myös perheiden viihtyvyyttä ja mahdollista muuttovirtaa Hailuotoon. Myös päiväkodin lapset tarvitsevat uudistusta ja piha-alueen liikuntamahdollisuuksien monipuolistumista. Tarkoituksena on uudistaa piha kokonaisuudessaan. Päiväkodin aita puretaan, aluetta laajennetaan lähialueen metsään päiväkodin tontin rajalle ja ympärille rakennetaan uusi turvallisuussäädökset täyttävä aita ja portit. Piha-alueelta poistetaan iso mäki ja sen tilalle tuodaan lasten liikkumista tukeva leikkipaikkalaite sekä pieni pelikenttä. Päiväkodin piha-alueelta poistetaan kaikki vanhat kiikut ja kiipeilytelineet, joiden tilalle hankitaan uudet. Vanha kiipeilyteline ja liukumäki kierrätetään peruskoulun pihalle. Piha-alueelle rakennetaan pyöräilyrata, joka ulottuu pihan päästä päähän luonnonmukaiselle metsäalueelle, johon rata rakennetaan hyödyntäen esim. soraa tai haketta. Piha-alueen viher- ja asfalttialueita muokataan hyödyntäen pihasuunnittelijan palveluita. Pihalle rakennetaan kasvihuone ja sitä varten tarvittavat perustukset. Pihalle rakennetaan uusi aita, joka ympäröi koko alueen.

Hankkeelle on haettu avustusta 97 000 € kokonaiskustannuksilla. Avustusta on myönnetty 29 000 €. Avustuksen käyttöaika 1.1.2024-31.12.2026. Määrärahan käytöstä vastaa päiväkodinjohtaja ja hänen sijaisenaan rehtori. Investoinnin tasapoisto 10 - 15 vuotta. **HUOM!** Elinvoimainen saari on tehnyt oman erillisen investoinnin (päiväkodin aita) TA2025 yht: 45 000 €, joka sisältyy avustushakemuksen kokonaiskustannuksiin. **Investoinnin tasapoistoaika 20 vuotta.**

Elinvoimainen saari investointiesitykset

Vuodelle 2025 palvelualueen investointiesityksiä on yhteensä 3 kappaletta, vuodelle 2026 4 kappaletta, vuodelle 2027 2 kappaletta ja vuodelle 2028 2 kpl.

Palvelualueen investointiesitysten arvioidut menot ovat vuodelle 2025 yhteensä -270 000 €, vuodelle 2026 yhteensä -385 000 €, vuodelle 2027 yhteensä -200 000 € sekä vuodelle 2028 yhteensä -165 000 €.

Investointien esittäminen on talouden suunnittelun aikataulutuksen kannalta haasteellista. Talousarvion käsittelyjärjestyksen takia ei käyttötalouden tietoja ja vuosikatetta ole tiedossa investointeja suunniteltaessa. Investoinnit muihin kuin asuinrakennuksiin korottavat niiden sisäistä/ulkoista vuokraa. Rakennusten vuokrien pääomavuokra on määritetty 3 % korolla tekniselle arvolle sekä 2 % korjausvastikkeella jälleenhankinta-arvolle. Näin ollen pääomavuokrasta tulisi vähintään 40 % käyttää korjausvastikkeeseen eli palauttaa rakennusten peruskorjauksiin.

Investoinneista ei kyetä antamaan tarkkaa toteutus- ja valmistumisaikataulua tarjouspyyntö- ja sopimusasioihin liittyvien palvelualueen ulkopuolisten epävarmuustekijöiden vuoksi. Huoneistosaneerauksiin liittyvien investointien aikataulutus ja toteutus ovat riippuvaisia asukasvaihdoksista.

Huoneistoremontit -85 000 €

Rivitalojen huoneistoremontit ja -saneeraukset ovat monilta osin ajankohtaisia lähivuosina, jotta korjaustarpeet eivät pääse laajenemaan ja lisääntymään. Kunnan elinvoiman yhtenä edellytyksenä on hyväkuntoisten vuokra-asuntojen saatavuus, joten huoneistoremontteihin ja -saneerauksiin investoiminen on perusteltua.

Kunnarin, Kentänkulman ja Ojavilikin huoneistojen vuokrausasteet ovat olleet korkeita ja kohteiden toimintakatteet hyviä. Juolukan ja Rentukan sähkölämmitteisistä asunnoista muutama on ollut pidempään tyhjillään ja kohteiden toimintakatteet alhaisia.

Huoneistoremontteja ja -saneerauksia tehdään ensisijaisesti vuokralaisten vaihtuessa, koska väliaikaisasuntoja ei ole tarjota. Huoneistojen remontit ja saneeraukset esitetään aikaisemmasta poiketen kustannuspaikkatasolle, koska vapautuvia huoneistoja ei yleensä pystytä ennakoimaan. Investoinneissa priorisoidaan ensisijaisesti Kentänkulman ja Kunnarin huoneistoremontteja, koska isompien vuokrahuoneistojen kysyntä on suurinta.

Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

Huoneistoremontti-investointien poisto aika on **30 vuotta**.

Päiväkodin aita -45 000 €

Päiväkodin puurakenteinen aita on tullut teknisen käyttöikänsä päähän. Aitaa on korjattu vuosien aikana useaan otteeseen sekä paikoin täydennetty teräksisillä suoja-aidoilla. Aita on tarkoitus korvata teräsrakenteisella turva-aidalla, jonka tekninen käyttöikä on huomattavasti puurakenteisia aitoja pidempi.

Aidan uusimisen sisällyttämisestä v. 2025 talousarvioon on päätetty Kvalt 19.12.2023 § 53.

Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

Investoinnin poisto aika on **10 vuotta**.

Keskikylän ask kadut -40 000 €

Määräraha varataan katujen saneerauksen suunnitteluun v. 2025. Varsinainen rakentaminen toteutetaan v. 2026 käsittäen Kirkonkylän asemakaava-alueen katujen rakentamisen kestopäällystettynä. Toteutuessaan investointi lisää viihtyisyyttä ja turvallisuutta ja ylläpitotarve katujen osalta vähenee talvikauden ulkopuolella.

Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja ja hänen sijaisenaan kiinteistöpäällikkö.

Investoinnin poisto aika on **20 vuotta**.

8 RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelma €	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toiminnan rahavirta	730 702	376 670	610 028	623 030	615 828
Vuosikate	730 702	376 670	610 028	623 030	615 828
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Investointien rahavirta	-147 906	-253 560	-373 700	-385 000	-200 000
Investointimenot	-183 284	-408 200	-405 000	-385 000	-200 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	35 378	154 640	31 300		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	582 797	123 110	236 328	238 030	415 828
Rahoituksen rahavirta	-320 922	-85 422	-285 422	-180 149	-110 149
<i>Antolainauksen muutokset</i>	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>Lainakannan muutokset</i>	-340 922	-105 422	-305 422	-200 149	-130 149
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		200 000	100 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-340 922	-305 422	-305 422	-200 149	-130 149
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
<i>Oman pääoman muutokset</i>					
Vaikutus maksuvalmiuteen	261 875	37 688	-149 094	57 881	305 679

Rahoituslaskelmaan kootaan tuloslaskelma- ja investointiosan tuottojen ja kulujen aiheuttama rahavirta. Lisäksi rahoituslaskelmaan merkitään lainakannan muutokset.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulorahoituksen määrän, joka on tilivuotena käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen.

Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen erotuksesta.

Tytäryhteisöt

9 Hailuodon Vesihuolto Oy

Yhtiön perustehtävä

Yhtiön perustehtävänä on toimittaa asiakkailleen laatuvaatimukset täyttävää talousvettä keskeytyksettä. Yhtiön toisen perustehtävänä on varmistaa keskeytyksetön talousjätevesien pois johtaminen kiinteistöiltä viemärintiin liittyneille asiakkailleen ja edelleen mantereelle. Yhtiön tehtävänä on laitoksen teknisen toimintakyvyn ylläpito myös poikkeustilanteissa ja tätä työtä tehdään yhdessä kunnan, viranomaisten, asiantuntijaorganisaatioiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Marjaniemen alueelle tulevan uuden vedenottamohankkeen toteutuminen vuoden 2024 aikana lisää huoltovarmuutta ja varmistaa raakaveden riittävyyden kaikissa tilanteissa.

Marjaniemen uuden vedenottamon käytössä on huomioitu jo suunnitteluvaiheessa varautuminen erityistilanteisiin, varavedenoton järjestämiseen vedenottamolta ja palovedenottoon. Tällä pyritään vastaamaan kohonneeseen valmiustarpeeseen omistajaohjauksen (Hailuodon kunta) vaatimusten mukaisesti.

Yhtiön hallinto

Sanna Sipilä, pj.
Paavo Sipola, vpj.
Markku Ketola
Leena Luoma-aho
Ossi Suomela

Yhtiön tavoitteet

Toiminnalliset

Yhtiön tavoitteena on perustehtävästään huolehtiminen ja toiminnallisesti tämä tarkoittaa laitoksen teknisen toimintakyvyn ylläpitoa ja tarkkailua. Laitoksen on oltava toiminnassa myös poikkeustilanteissa. Riskinarviointi- ja varautumissuunnitelma on terveysviranomaisen hyväksymä asiakirja 30.8.2019. (OUKA/6736/14.05/2019), *joka on päivitettävä vuoden 2025 aikana*. Varautumis- ja riskinarviointisuunnitelma ja sen käyttäminen on yksi osa laitoksen toiminnallisuuden varmistamista. Toiminnallisuuden varmistaminen vaatii lisäksi jatkuvaa ja tiivistä yhteistyötä kunnan, viranomaisten ja muiden yhteistyökumppaneiden välillä.

Vesihuoltolaitosta valvovia viranomaisia ovat ympäristöasioissa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja terveydensuojeluasioissa kunnan terveydensuojeluviranomainen.

Terveydensuojeluviranomainen valvoo laitoksen toimittaman talousveden ja laitoksen hankkiman raakaveden laatua laitospohjaisen vahvistetun valvontatutkimusohjelman mukaisesti, jonka päivittäminen tehdään varautumis- ja riskinarviointisuunnitelmaan tukeutuen.

Pohjavesien pinnankorkeuden tarkkailu suoritetaan ympäristöluvan tarkkailuohjelman mukaisesti Hyypän pohjavesialueella.

Vuoden 2025 toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat em. seikkoihin. Marjaniemen uuden pohjavedenottamon valmistuminen vuoden 2024 aikana tukee näitä tavoitteita.

Taloudelliset tavoitteet

Yhtiön taloudellisena tavoitteena on yhtiöjärjestyksen mukaan nollatulos (Yhtiö on voittoa tavoittelematon yksikkö). Vesimaksuja on korotettu kahtena edellisenä vuonna tuntuvasti. Vaikka taloustilanne on kireä, yhtiö pystyy nykyisellä tulorakenteella kattamaan toiminnan kulut ja tuottamaan hienoista voittoa. *Taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi vesimaksuja joudutaan korottamaan vuodelle 2025 keskimäärin 5%. Tämä ei koske liittymämaksuja.*

Marjaniemen uuden vedenottamon valmistuttua hankkeen kulut poistetaan taseessa poisto-ohjelman mukaisesti. Vuoden 2024 poistoihin tämä hanke ei vaikuta, vaan poistojen määrä pysyy jokseenkin edellisten vuosien tasolla ja on noin 80 000 €. Uuden vedenottamon vaikutus poistojen määrään on noin 10 000 €/ (40 v – tasapoisto).

Talous- ja investointisuunnitelma vuodelle 2025

Yhtiön taloudellisena tavoitteena on yhtiöjärjestyksen mukaan nollatulos (Yhtiö on voittoa tavoittelematon yksikkö).

Vuoden 2025 talousarviossa yhtiön liikevoitoksi on arvioitu n. 14 000 €.

Liikevaihdon on arvioitu olevan noin 369 000 € vuonna 2025.

Marjaniemen pohjavedenottamon lopullinen kustannus on noin 420 000 €, josta ulkopuolinen rahoitusosuus on 80 000 €. Korkokuluissa on säästetty huomattavasti, kun hanketta on viety hitaasti eteenpäin omarahoitteisena. Kustannussäästöt ovat luokkaa 100 000 € nykyisellä korkotasolla. Tämä helpottaa yhtiön talouden järjestämistä nyt ja pitkälle tulevaisuuteen.

Keskikylän alueen talousvesiverkoston linjahuoltoventtiilien saneeraukseen investoidaan noin 60 000 €, joka voidaan jakaa kahdelle vuodelle. Hanke on kiireellinen huoltovarmuuden takia.

Talous- ja investointisuunnitelma vuosille 2026 – 2027

Yhtiön taloudellisena tavoitteena on yhtiöjärjestyksen mukaan nollatulos (Yhtiö on voittoa tavoittelematon yksikkö).

Jatkoinvestoinneissa Marjaniemen uuden pohjavedenottamon jälkeen on vuorossa vanhan laitostekniikan osittainen saneeraus ja laitosautomaation saneeraus ensin Keskikylän paineenkorotusasemalla ja tämän jälkeen Ojakylän pohjavesilaitoksella.

Karkea arvio investoinneista on luokkaa 50 000 € seuraavan 4 vuoden aikana.